

Programma-begroting 2006

In Holland Rijnland werken samen: Alkemade, Hillegom,
Katwijk (Katwijk, Rijnsburg, Valkenburg), Leiden, Leiderdorp,
Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest,
Teylingen (Sassenheim, Voorhout, Warmond),
Voorschoten en Zoeterwoude

Lisse, 14 december 2005

INHOUDSOPGAVE

		PAGINA
HOOFDSTUK 1	ALGEMENE BESCHOUWINGEN	1
HOOFDSTUK 2	UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2006	9
HOOFDSTUK 3	PROGRAMMA'S	13
	RUIMTE	15
	VERKEER EN VERVOER	27
	ECONOMISCHE ZAKEN	33
	SOCIALE AGENDA	39
	BESTUUR EN MIDDELEN	47
HOOFDSTUK 4	PARAGRAFEN	51
	1 WEERSTANDSVERMOGEN	53
	2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	55
	3 FINANCIERING	56
	4 BEDRIJFSVOERING	58
	5 VERBONDEN PARTIJEN	59
BESLUIT		61
STATEN		65
	TOTAALOVERZICHT BATEN EN LASTEN	67
	OVERZICHT GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN	68
	BIJDRAGE GEMEENTEN PER PRODUCT	70
	BIJDRAGE PER GEMEENTE PER TAAK	72
	STAAT VAN SALARISSEN EN FORMATIE	73
	INVESTERINGS- EN FINANCIERINGSSTAAT	74
	STAAT VAN RESERVES- EN VOORZIENINGEN	75

HOOFDSTUK 1

Algemene beschouwingen

Waarom een nieuwe begroting 2006

In de vergadering van 29 juni 2005 is door het Algemeen Bestuur de Beleidsarme Begroting 2006 (BAB) vastgesteld. Deze begroting is opgesteld om te voldoen aan de wettelijke voorschriften die voorschrijven dat voor 15 juli een door het Algemeen bestuur vastgestelde begroting voor het volgende jaar wordt aangeboden aan Gedeputeerde Staten.

De Beleidsarme begroting is voornamelijk een doortrekking van de begroting 2005.

Als gevolg van de fusie, de opzet van de nieuwe organisatie en het besluitvormingstraject was het niet mogelijk om op dat tijdstip al een begroting op te stellen waarin ook de beleidsvoornemens voor 2006 waren opgenomen.

Na de Kaderstellende notitie begroting 2006 (vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 16 maart 2005), de Beleidsarme begroting 2006 (vastgesteld in het Algemeen bestuur van 29 juni 2006) is dit de derde en laatste trap om te komen tot een voldragen en kwalitatief goede begroting 2006. Gestreefd is om in deze begroting nadrukkelijker dan voorheen maatschappelijke doelen te formuleren en de toegevoegde waarde van de inzet van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland in beeld te brengen.

Wij zijn van mening dat met deze geheel herziene programmabegroting een verbeteringsslag is gemaakt in de teksten bij de programma's. Wel constateren wij, dat het (kwantitatief) verwoorden van maatschappelijke doelen en de beoogde toegevoegde waarde van de regio nog onvoldoende is. Belangrijke reden daarvan is dat op de diverse beleidsterreinen nog onvoldoende onderzoek- en statistiek-informatie op de schaal van Holland Rijnland voorhanden is. Met deze nieuwe programmabegroting is dan ook een eerste stap gezet in een groeiproces om te komen tot een zodanige programmabegroting op basis waarvan de deelnemende gemeenten duidelijk de doelen kunnen stellen en beoordelen, de verwachte resultaten kunnen aflezen en de kosten en inzet inzichtelijk hebben. Tevens is per (deel-)programma de context weergegeven waarom het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland op een beleidsveld een rol heeft.

Meerwaarde samenwerkingsorgaan Holland Rijnland

Samen geven de gemeenten invulling aan de verdere ontwikkeling van het gebied waarvan zij deel uitmaken. De wens van de gemeenten in Holland Rijnland tot behoud van de kwaliteiten van het gebied (het landschap en het open karakter, kleinschaligheid, woonklimaat, etc.) staat daarbij centraal. Vanuit deze wens werkt Holland Rijnland aan onder meer een betere oost-west-verbinding en het vinden van ruimte voor woningen en bedrijven. Voor de realisatie van dergelijke ontwikkelingen is samenwerking met anderen noodzakelijk. Door gezamenlijk optreden van de gemeenten in Holland Rijnland is er meer effect op gesprekspartners zoals omliggende regio's, de provincie en het Rijk. De meerwaarde van Holland Rijnland ligt in de effectieve en efficiënte samenwerking die is gevormd. Gezamenlijke ambities zijn geformuleerd, beleid wordt gevormd en de besluitvorming en uitvoering zijn ter hand genomen.

Holland Rijnland maakt het mogelijk dat de deelnemende gemeenten door gezamenlijk optreden meer effect hebben op gesprekspartners zoals omliggende regio's, de provincie en het Rijk.

Het samenwerkingsorgaan heeft als primaire doelstelling het realiseren van het Programma van Afspraken (november 2002). De hierin gemaakte afspraken over wonen, werken, verkeer en vervoer en natuur en landschap hebben laten zien dat samenwerking op de schaal van Holland Rijnland nodig is om daadwerkelijk een samenhangend antwoord te kunnen geven op regionale ontwikkelingen, die zich nu eenmaal niet aan gemeentegrenzen storen. Het zou voor de regio uitermate slecht zijn wanneer de gemeenten met de rug naar elkaar gaan staan of – nog erger – elkaar zouden concurreren. De schaal van Holland Rijnland maakt de regio een bestuurlijke factor van betekenis in de richting van het rijk en de provincie, bijvoorbeeld als het gaat om ruimtelijke kaderstelling of het maken van financiële afspraken.

Naast de vaststelling van het Programma van Afspraken in 2002 is in december 2004 de Regionaal Sociale Agenda vastgesteld. De gemeenten hebben daarmee uitgesproken in gezamenlijkheid uitvoering te willen geven aan de zeven hierin verwoorde afspraken.

Een grotere schaal leidt echter niet automatisch tot meer bestuurlijke invloed. De werkelijke meerwaarde van de samenwerking zal alleen dan tot uitdrukking komen als gemeenten er in slagen om

een gezamenlijke visie op de toekomst van de regio te ontwikkelen en daarbij ook knopen door te hakken over lastige bestuurlijke dilemma's. Samenwerking vooronderstelt een zekere bereidheid bij de deelnemende gemeenten om de eigen belangen te plaatsen in het bredere perspectief van de toekomstige regionale ontwikkeling. Een effectieve samenwerking veronderstelt bovendien de aanwezigheid van een slagvaardige ambtelijke organisatie, die inhoudelijke en procesmatige ondersteuning verleent bij de besluitvorming en uitvoering geeft aan genomen beslissingen en projecten.

De samenwerking heeft een meerwaarde voor alle deelnemende gemeenten. Deze samenwerking laat zich kenmerken door het in een groter geheel overwinnen van belangentegenstellingen maar ook door

- een *integrale* benadering van wonen, werken, verkeer & vervoer, natuur- & landschap en de sociale agenda;
- strategische sturing en regie, in spanningsveld stad & rand;
- het bieden van een permanent onderhandelingsplatform *van* en *vóór* gemeenten;
- het gezamenlijk anticiperen op kansen;
- het optimaal benutten van instrumenten en middelen;
- effectiviteit en efficiency;
- een uitvoerings- en resultaatgerichte werkwijze;
- het leveren van service als aanvulling aan gemeenten.

Beleidswijzigingen, begrotingswijzigingen t.o.v. vastgestelde begroting 2006

Zowel bij de bespreking van de kaderstellende notitie begroting 2006 (Algemeen Bestuur van maart 2005) als bij het vaststellen van de Beleidsarme Begroting 2006) is het Dagelijks Bestuur nadrukkelijk verzocht om te komen met een creatief voorstel dat recht doet aan de inhoudelijke ambities van de samenwerkende gemeenten. Maar dat ook oog heeft voor de financiële situatie waar gemeenten in verkeren.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 16 maart 2005 is de Kaderstellende notitie Begroting 2006 aan de orde gesteld. Daar is onder andere het volgende besloten:

1. als inwonerbijdrage voor de voormalige SDB-gemeenten in 2006 uit te gaan van maximaal € 11,55 en voor de voormalige SLR-gemeenten in 2006 uit te gaan van maximaal € 11,94.
2. voor de uitwerking van voorstellen als gevolg van nieuwe beleidsontwikkelingen uit te gaan van het volgende:
  - a. de financiering van nieuw beleid komt uit die van oud beleid;
  - b. er alleen dan nieuw beleid komt wanneer dit leidt tot aantoonbaar financieel voordeel bij de gemeenten;

In de beleidsarme begroting 2006 was reeds verwerkt de afspraak om het budget Intensivering samenwerking PZH/SDB/SLR in het kader van het Programma van Afspraken met 25% te verlagen. Dit impliceerde een verlaging van het budget met € 125.000. Voor 2007 zal dit budget worden verlaagd met nogmaals circa € 250.000. Met ingang van 2008 zal geen budget meer zijn voor intensivering van de samenwerking.

Tevens zal de stimuleringsbijdrage van de provincie Zuid-Holland voor de uitvoering van het Programma van Afspraken (tot en met 2005 jaarlijks; € 140.000) met ingang van 2006 komen te vervallen.

In deze begroting zijn ten opzichte van de in juni 2005 door het Algemeen Bestuur vastgestelde Beleidsarme Begroting de volgende aanpassingen opgenomen:

Ten aanzien van de onderwerpen 1 tot en met 4 is in de verschillende gremia gesproken over aanpassing van de begroting 2006.

Voorstel ad 1; functie Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid

Het portefeuillehoudersoverleg Sociale Agenda hecht aan het creëren van een werkbudget van € 40.000 om op de schaal van Holland Rijnland deze functie invulling te gaan geven. Het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (RPA) in de huidige vorm komt o.a. door het wegvallen van provinciale middelen te vervallen. Door op regionale schaal te voorzien in deze functie wordt voorkomen dat elke gemeente invulling moet gaan geven aan het creëren van een platform voor overleg tussen werkgevers, werknemers en overheid over gewenste ontwikkelingen. Belangrijke overweging om het op regionale schaal te doen is mede ingegeven door de schaal waarop diverse scholen en het bedrijfsleven is georganiseerd

Voorstel ad 2; project Offensief van Teylingen

Het Offensief van Teylingen is in 2004 en 2005 m.n. met provinciaal geld uitgevoerd (jaarlijkse bijdrage regio Holland Rijnland; € 50.000). De provincie heeft aangegeven voor 2006 alleen dan geld beschikbaar te willen stellen als direct betrokken gemeenten en regio elk 1/3^e deel van de kosten bijdragen. Dit betekent voor zowel de provincie, de direct betrokken gemeenten als Holland Rijnland ieder een bedrag van € 67.000. In de begroting was een bedrag van € 50.000 geraamd. Dat betekent een verhoging van € 17.000. De eerste modules van het Offensief moeten begin 2006 tot uitvoering gaan komen. Een cruciale fase dus. Een verhoging vanuit de regio met € 17.000 achten wij dan ook alleszins aanvaardbaar.

Voorstel ad 3; regionale woonruimteverdeling

In de vergadering van 29 juni zijn de 16 deelnemende gemeenten unaniem akkoord gegaan met het nieuwe woonruimteverdeelsysteem. De daaruit vloeiende kosten, zoals opgenomen in het voorstel moeten nog worden meegenomen in de begroting 2006.

Dit betekent voor de gemeenten van de voormalige Leidse Regio, die dit systeem reeds hadden, een verlaging met € 274.060 en voor Holland Rijnland (met uitzondering van de gemeenten Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg voor wat betreft de bezwarencommissie) een verhoging met € 21.000 éénmalige kosten en € 314.620 structureel.

Gelet op het karakter worden de lasten verdeeld op basis van inwonerbijdrage.

Voorstel ad 4; budget samenlevingsopbouw

Het budget Samenlevingsprogramma 2006 wordt verhoogd van € 200.000 naar €406.330.

Dit betreft Provinciale subsidie en heeft dus geen financiële consequenties voor de deelnemende gemeenten.

Voorstel ad 5; budget Regionale Structuurvisie en project As Leiden Katwijk

In de vastgestelde begroting 2006 is voor het project Regionale Structuurvisie € 152.260 opgenomen.

Bij de behandeling van het Plan van Aanpak Regionale Structuurvisie door het Algemeen Bestuur in de vergadering van juni jl. is door diverse gemeenten nadrukkelijk aangegeven dat slechts in zeer beperkte mate gemeentelijke formatie beschikbaar is. Nut en noodzaak van een goede structuurvisie waarin ook afspraken over programmering en fasering van bijvoorbeeld woningbouw, kantorenontwikkeling, bedrijfsterreinen door de deelnemende gemeenten worden gemaakt is echter onomstreden. Het Dagelijks Bestuur hecht aan een actieve participatie vanuit de gemeentelijke organisaties bij het tot stand komen van een kwalitatief adequate structuurvisie.

Met het oog op bovenstaande wordt voorgesteld het budget voor de Regionale Structuurvisie in 2006 van € 152.260 te verhogen naar € 245.260

Voorstel ad 6; huisvesting ambtelijke organisatie

In de vergadering van het Algemeen Bestuur is ingestemd met nieuwe huisvesting voor de ambtelijke organisatie.

Het Dagelijks Bestuur heeft gekozen voor huisvesting in Leiden. Direct gelegen bij Centraal Station Leiden.

Het pand is, niet geheel toevallig, hetzelfde pand als waar ook het huidige Regionaal Bureau Leerplicht is gehuisvest. Belangrijke overweging daarbij is dat twee relatief kleine regionale organisaties m.n. waar het gaat om ondersteunende functies, werkzaamheden kunnen combineren. Naast efficiency wordt ook de kwetsbaarheid van deze ondersteunende taken verkleind. Gedacht wordt aan secretariaat, receptie, financiën, personeelszaken e.d.

De totale huurkosten zijn € 48.000 hoger dan die voor de huidige accommodatie. Deze kostenstijging heeft vooral te maken met het grotere aantal vierkante meters.

Voor 2006 is de dekking gevonden door in de begroting € 30.000 van de hogere renteopbrengst in te zetten en verder om de post onvoorziene uitgaven met € 18.000 te verlagen.

Voor 2007 e.v. zullen de meerkosten ad € 48.000 voor € 30.000 worden gedekt door efficiencyvoordeel.

Daarnaast wordt op dit moment onderzocht of de uitvoeringsorganisatie van de woningbouwverenigingen voor de regionale woonruimteverdeling kan worden ondergebracht in het gebouw van Holland Rijnland. Dit zal een goede afstemming bij procedures voor urgentieverlening en behandeling bezwaar- en beroepschriften zeker ten goede komen.

In die situatie ontstaan uit onderhuur inkomsten. Aangezien op dit moment nog geen zekerheid te geven is of gekomen wordt tot onderhuur en zo ja op welke wijze wordt de dekking gevonden door het vooralsnog verlagen van de post onvoorziene.

De inschatting is echter dat de resterende € 18.000 hiermee in belangrijke mate zal worden gedekt.

Voorstel 7. aanwenden renteopbrengsten

Met de fusie van SDB en SLR is er beter zicht gekomen op diverse geldstromen en de beschikbaarheid van liquide middelen.

Met name het samenvoegen van de budgetten Besluit Woninggebonden Subsidies brengt in beeld dat de regio de komende jaren een aanzienlijke post renteopbrengsten zal kennen.

Op basis van dit financiële inzicht is in de nu voorgelegde programmabegroting de rentepost van € 25.000 met € 180.000 verhoogd.

Waar het gaat om het budget Besluit Woninggebonden Subsidies constateren wij dat deze regeling in 2018 afloopt. In de periode tot 2018 zullen deze gelden worden uitgekeerd waardoor deze gelden en daarmee de renteopbrengst zal teruglopen en tegen het einde geheel verdwenen zullen zijn.

In 2006 zal het Dagelijks Bestuur de lopende verplichtingen tot en met 2018 ten aanzien van het budget Besluit Woninggebonden Subsidies in beeld brengen. Voor de begroting 2007 zal opnieuw afgewogen dienen te worden of en zo ja op welke wijze de renteopbrengsten ingezet kunnen worden.

Gelet op de inhoudelijke ambities van de samenwerkende gemeenten acht het Dagelijks Bestuur het inzetten van deze renteopbrengsten wenselijk.

En wel voor:

- voorstel 1; het Regionaal Platform ad € 40.000,
- voorstel 2; de stijging van de kosten voor het Offensief van Teylingen ad € 17.000
- voorstel 5; een verhoging van het budget voor de Regionale Structuurvisie met € 93.000
- voorstel 6; eenmalige dekking hogere huurlasten ad € 30.000.

Begrotingswijziging 2005

Naast de besluitvorming inzake het vaststellen van deze geheel herziene begroting 2006 legt het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur een begrotingswijziging 2005 voor.

Hierin wordt voorgesteld de meeropbrengst aan renteopbrengsten in 2005 in 2006 in te gaan zetten voor het project As Leiden-Katwijk, meer specifiek voor de voorbereiding inzake de "deal" met de provincie en het Rijk.

Het Dagelijks Bestuur constateert dat het van cruciaal belang is dat de samenwerkende gemeenten met de provincie Zuid-Holland medio 2006 afspraken met het Rijk maken over de financiering van diverse grote projecten. Dit vereist een zorgvuldige afhechting van het project As Leiden Katwijk in 2006. Het in de vastgestelde begroting 2006 opgenomen bedrag achten wij gelet op de huidige stand van zaken ontoereikend.

In de vastgestelde begroting is opgenomen een bedrag van € 38.060. Voorgesteld wordt de extra renteopbrengsten 2005 ad € 180.000 aan deze post toe te voegen. Na de begrotingswijziging is dan beschikbaar € 218.060. Daarbij geldt als uitdrukkelijke voorwaarde dat aanwending geschied op basis van 50% cofinanciering regio/provincie Zuid-Holland.

Met bovengenoemde wijzigingen ten opzichte van de Beleidsarme Begroting 2006 is de begroting 2006 afgerond.

Concreet betekent dit per gemeente voor de inwonerbijdrage:

	Inwonerbijdrage '06 Beleidsarme Begroting	Inwonerbijdrage '06 na wijzigingen
Alkemade	172.871	169.807
Hillegom	240.701	245.134
Katwijk	686.908	701.152
Leiden	1.417.039	1.388.547
Leiderdorp	312.555	306.277
Lisse	243.968	262.618
Noordwijk	307.600	294.415
Noordwijkerhout	167.029	181.277
Oegstgeest	267.706	255.546
Teylingen	387.461	413.293
Voorschoten	268.660	265.984
Zoeterwoude	101.782	99.650
Totaal	4.574.280	4.583.700

De per saldo lichte stijging van het totaal is een gevolg van de invoering van het regionaal woonruimteverdeelsysteem en de afstoting van de regionale deurwaarders.

Enkele cijfers

Het bovenstaande heeft geleid tot de volgende cijfers:

Het totale volume van het:

	2006	BAB06	2005
• Basispakket	€ 3.448.350	€ 2.974.450	€ 2.931.880
• pluspakket SDB	386.560	532.190	527.040
• pluspakket SLR	398.240	717.090	810.290
• Uitvoeringprogramma	350.550	350.550	460.500
• Fusiebudget			150.000
Totaal budget 2006	€ 4.583.700	€ 4.574.280	€ 4.879.710

In inwonersbijdrage:

	Duin- en Bollenstreek			Leidse Regio		
	2006	BAB06	2005	2006	BAB06	2005
Basispakket	8,86	7,65	7,54	8,86	7,65	7,54
Pluspakket	2,18	3,00	2,97	1,88	3,39	3,83
IS UP-budget	0,90	0,90	1,18	0,90	0,90	1,18
Fusiebudget			0,39			0,39
Totaal	11,94	11,55	12,08	11,64	11,94	12,94

Opmerking: het betreft hier gemiddelde bedragen per inwoner. Per individuele gemeente kan het bedrag afwijken. Oorzaak is het verschil in deelname aan taken.

Hierin is v.w.b. 2006 uitgegaan van:

- een standaardindexering van 1,5%,
- het v.w.b. de Leidse Regio in 2006 vervallen van de eenmalige (V&V)stortingen uit 2005,
- het weglaten van de eenmalige fusiekosten (€ 150.000),
- de verlaging van het Uitvoeringsprogramma-budget met 25%
- met name de invoering van de regionale woonruimteverdeling geeft een verschuiving te zien. Voor het basispakket veroorzaakt dit een stijging van het gemiddeld bedrag per inwoner en betekent voor de gemeenten van de voormalige Leidse Regio, die dit systeem reeds hadden, een verlaging en voor Holland Rijnland (met uitzondering van de gemeenten Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg voor wat betreft de bezwarencommissie) een verhoging.

Teksten uit Beleidsarme begroting 2006

Hier onder wordt nog eens herhaald wat er in de Beleidsarme Begroting was beschreven over de wijzigingen t.o.v. 2005 en over de kaderstellende notitie begroting 2006

A. *Beleidsarme Begroting 2006 (BAB06)*

De BAB06 geeft t.o.v. de programmabegroting 2005 nagenoeg geen verschillen te zien. Beleidsinhoudelijk zijn er geen verschillen t.o.v. de programmabegroting 2005. De inhoud wordt bepaald door bestaand beleid/bestaande afspraken.

In de BAB06 heeft conform de hierover gemaakte afspraken, t.o.v. het budget uitvoeringsprogramma intensivering samenwerking SDB/SLR 2005 een korting plaatsgevonden van 25%. Dit komt overeen met een bedrag van bijna € 100.000,= op jaarbasis.

Een andere in het oog springende (financiële) afwijking doet zich met name voor in het pluspakket van de Leidse Regio. In de begroting 2005 is eenmalig een verhoging opgenomen van € 0,47 per inwoner in het kader van de Collectief Vraagafhankelijk Vervoer. In de BAB06 is dit in mindering op het pluspakket Leidse Regio gebracht.

Tevens geeft de BAB06 t.o.v. de begroting 2005 een verlaging van € 150.000,= te zien als gevolg van het wegvallen van de post éénmalige fusiekosten.

Daartegenover heeft voor 2006 een aanpassing plaatsgevonden voor de kosten van lonen en prijzen met 1,5%. In het Algemeen Bestuur van 16 maart 2005 is met de behandeling van de kaderstellende notitie hiermee akkoord gegaan.

Hoe verder wordt gegaan met de begroting 2006 en de voornemens voor dat jaar is neergelegd in de kaderstellende notitie begroting 2006.

B. *Kaderstellende notitie Begroting 2006 (KNB06)*

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 16 maart 2005 is de Kaderstellende notitie Begroting 2006 aan de orde gesteld. Besloten is:

1. als inwonerbijdrage voor de voormalige SDB-gemeenten in 2006 uit te gaan van maximaal € 11,55 en voor de voormalige SLR-gemeenten in 2006 uit te gaan van maximaal € 11,94.
2. voor de uitwerking van voorstellen als gevolg van nieuwe beleidsontwikkelingen uit te gaan van het volgende:
  - a. de financiering van nieuw beleid komt uit die van oud beleid;
  - b. er alleen dan nieuw beleid komt wanneer dit leidt tot aantoonbaar financieel voordeel bij de gemeenten;
3. in te stemmen met de uitgangspunten zoals verwoord in paragraaf 3.1. t/m 3.5 van bijlage 1;

Daarnaast is het Dagelijks Bestuur opgedragen om

4. uitgewerkte voorstellen te doen voortvloeiend uit de bijlage 2 van de kaderstellende notitie genoemde beleidsontwikkelingen, uitgaande van het hierboven onder 2 a en b gestelde, waarbij de maximale inwonerbijdrage niet hoger mag zijn dan die voor 2005 (i.c. SDB € 12,08);
5. te komen met een voldragen voorstel t.a.v. het beleidsonderdeel Toerisme;
6. te komen met voorstellen tot besparing door een efficiëntere samenwerking tussen de diverse gemeenschappelijke regelingen die in het werkgebied van Holland Rijnland actief zijn.

Bovengenoemde zaken waren reeds in de BAB06 opgenomen en in deze begroting uiteraard ook meegenomen.

HOOFDSTUK 2

Uitgangspunten begroting 2006

1. Algemeen

Voor de volledigheid zijn de uitgangspunten die in de Beleidsarme Begroting 2006 zijn opgenomen en die zijn vastgesteld bij de Kaderstellende Nota, nogmaals herhaald in dit boekwerk.

2. Begrotingsopzet

Overeenkomstig vorig jaar bestaat de begroting voor het jaar 2006 uit 2 boekwerken, te weten:

2.1 *Programmabegroting 2006*

De begroting wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

De begroting 2006 is qua opzet gelijk aan die van het vorig jaar. Aldus ontstaat de volgende indeling:

1. Algemene beschouwingen
2. Uitgangspunten begroting 2006
3. Programma's
4. Paragrafen
5. Financiële overzichten

2.2 *Productenbegroting 2006*

De programma's met de daaraan gekoppelde producten liggen ten grondslag aan de productenbegroting 2006.

De productenbegroting wordt vastgesteld door het Dagelijks Bestuur.

3. Uitgangspunten voor opstellen begroting

Bij het opstellen van de begroting voor het jaar 2006 worden de onderstaande uitgangspunten en richtlijnen in acht genomen. Bij relevante afwijking van prognoses kan bijstelling plaatsvinden.

3.1 *Algemeen*

- Voor het inwoneraantal van de samenwerkende gemeenten wordt als peildatum 1 januari 2005 (CBS) aangehouden.
- Het ramen van inkomsten en uitgaven geschiedt op basis van bestaand beleid. Nieuwe beleidsvoornemens zijn vermeld en toegelicht in hoofdstuk 1.
- De in de begroting opgenomen cijfers voor 2005 (vorig jaar) betreffen de primitieve begroting 2005.
- De baten en lasten zijn inclusief BTW geraamd.

3.2 *Salarislasten*

Als peildatum voor de berekening van de salarislasten is uitgegaan van 1 januari 2005, voor wat betreft de personeelsformatie, inclusief bekende vacatures, en het salarispeil.

Afhankelijk van de datum van een nieuwe arbeidsvoorwaardenakkoord wordt voorsnog uitgegaan van een salarisstijging per 1 april 2005 van een salarisstijging 1,5% en voor 2006 een stijging van de bruto salarissen van eveneens 1,5% .

De gevolgen van de nog te sluiten akkoorden (2005 respectievelijk 2006) zullen bij de Managementrapportage tot en met september (Marap) in de begroting 2005 respectievelijk 2006 worden verwerkt.

3.3 *Materiële lasten*

In de Macro Economische Verkenning 2005 van het Centraal Planbureau wordt voor 2004 en 2005 de stijging van de consumentenprijsindex gesteld op 1,5. Voor 2006 wordt eenzelfde stijging aangehouden.

Eventuele noodzakelijke hogere aanpassingen van de ramingen dan het genoemde percentage dienen afzonderlijk, met redenen omkleed, te worden aangeleverd.

3.4 *Rentepercentages*

Bij de berekening van de renten voor investeringen en reserves wordt in 2006 uitgegaan van een percentage van 5,5 (=2005).

3.5 *Meerjarenraming*

Uitgegaan wordt van:

- de huidige deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling en het samenwerkingsgebied Holland Rijnland;
- ongewijzigd/bestaand beleid met uitzondering van de kosten van het uitvoeringsprogramma: hiervoor geldt een afbouw van de bijdrage tot 75% in 2006, 25% in 2007 en 0% 2008 en volgende jaren;
- basisjaren gelijk aan ontwerp-begroting + 3 volgende jaren;
- gelijkblijvende inwonersaantallen;
- stijging loon- en prijsniveau met 1,5%;
- mutaties als gevolg van incidentele/tijdelijke aangelegenheden.

Afwijkende ramingen die binnen de planperiode vallen, krijgen in beschrijvende vorm aandacht.

HOOFDSTUK 3

1 PROGRAMMA RUIMTE

Doelstelling van het programma

Maatschappelijke doelstelling

Een duurzame en integrale ruimtelijke ontwikkeling van de regio op de beleidsterreinen wonen, werken, infrastructuur en groen, waarbij de randvoorwaarden vanuit landschap, natuur, water en cultuurhistorie (de groen-blauwe onderlaag) sturend zijn voor de infrastructuur, wonen en werken. Dat betekent:

- behoud en versterking van Groene Hart, plassengebied en Bollenstreek, en de recreatieve en groenblauwe verbindingen tussen landelijk en stedelijk gebied;
- behoud en ontwikkeling van het bollencomplex en behoud, concentratie en verplaatsing van gespecialiseerde glastuinbouw;
- evenwichtige stedenbouwkundige ontwikkeling van de stedelijke band langs de Oude Rijn, inclusief een zorgvuldige en duurzame groene inpassing en bebouwing van het MVK Valkenburg;
- realisatie van het vastgestelde woningbouw- en herstructureringsprogramma en regionale verdeling van de sociale woningvoorraad op basis van migratiesaldo is nul.

Doelstelling Holland Rijnland

Het programma Ruimte van Holland Rijnland heeft tot doel om:

- een gezamenlijke ruimtelijke visie op het gebied te ontwikkelen en mede op basis daarvan een volwaardig gesprekspartner te zijn in het overleg met omringende regio's, de provincie en departementen;
- op effectieve wijze op strategisch niveau het beleid van regio's, provincie en rijk beïnvloeden;
- Holland Rijnland te ontwikkelen tot een bestuurlijke factor van belang in het bestuurlijke krachtenveld van de Randstad;
- een platform te bieden voor de deelnemende gemeenten om actuele ruimtelijke ontwikkelingen te bespreken.

Context

Maatschappelijke relevantie

De regio Holland Rijnland ligt centraal in de randstad en kent daarmee volop kansen en bedreigingen. Het gebied kenmerkt zich door een verstedelijkt deel langs de Oude Rijn (as Leiden-Katwijk) wat wordt omringd door een diversiteit aan hoogwaardige landschappen als de zee en het duingebied, de veenweidegebieden van het Groene Hart, het plassengebied en de "greenport" Bollenstreek. De vraag en dientengevolge de ruimteclaims van verschillende functies als wonen, werken en recreëren is hoog. Daarnaast zijn er de claims en onderlinge relaties met andere regio's als Haaglanden, Rijnstreek en ROA (regio Amsterdam en Schiphol). Het gebrek aan ruimte in de regio en de randstad, én het behoud van de nog open en groene gebieden zorgen voor een continu spanningsveld. In dit spanningsveld opereert de ruimtelijke ordening.

Toegevoegde waarde Holland Rijnland

De toegevoegde waarde van Holland Rijnland is tweeledig. Ten eerste moeten de gemeenten van Holland Rijnland zich bundelen om een bestuurlijke factor van belang te zijn op het niveau van de omringende sterke regio's, de provincie en het rijk. Holland Rijnland kan op strategisch niveau het beleid van regio's, de provincie en de departementen beïnvloeden en is met de gezamenlijke inbreng van de gemeenten een volwaardige gesprekspartner op bovenregionaal niveau. De individuele gemeenten binnen de regio hebben niet het gewicht noch de impact om tegenwicht te bieden of invloed uit te oefenen op genoemde grote externe partijen.

Ten tweede moeten de gemeenten blijvend keuzen maken tussen enerzijds ruimteveragende elementen, die een regionale impact hebben en anderzijds de beperkte financiële middelen.

Basis voor de toegevoegde waarde is een regionale structuurvisie. Voor de regionale afstemming en om gezamenlijk met één visie naar buiten te treden is het belangrijk dat de regio Holland Rijnland een eigen regionale structuurvisie ontwikkelt. Uitgangspunt daarbij is een strategiekaart voor de groenblauwe onderlaag. Die dient als basis voor de afwegingen van ruimtelijke ontwikkelingen van nieuwe infrastructuur, woningbouw en bedrijfstreinen.

Rol Holland Rijnland

Holland Rijnland vervult in het programma Ruimte de volgende rollen:

- het proactief uitdragen van de visie en wensen van Holland Rijnland binnen tal van gremia op het niveau van de Zuidvleugel, de provincie en het rijk. Dit met de inzet om draagvlak te creëren en om de visievorming bij de gesprekspartners te beïnvloeden;
- het oplossen en daar waar mogelijk voorkomen van (waar mogelijk) latente en in het bijzonder manifeste conflicten tussen hetzij de deelnemende gemeenten, andere regio's, de provincie, het rijk of anderszins;
- het faciliteren van een beleidsadviserend platform ten behoeve van de wethouders Wonen; Ruimtelijke Ordening; Natuur Landschap en Milieu in de vorm van het portefeuillehouders overleg Ruimte aan met name het Dagelijks Bestuur. Het portefeuillehouderoverleg Ruimte wordt daarbij ondersteund door de ambtenaren adviesgroep AAG Ruimte;
- het trekken c.q. coördineren van (deel-)projecten onder meer ten behoeve van de interne afstemming voor wat betreft integrale regionale visievorming en de realisatie daarvan.

Rol van de deelnemende gemeenten

De deelnemende gemeenten vervullen meerdere rollen; zij zijn initiërend voor wat betreft actuele thema's van het AAG en het portefeuillehoudersoverleg Ruimte, voorbereidend, meedenkend en uitvoerend met betrekking tot het gezamenlijke beleid.

Deelprogramma's

Binnen het Programma Ruimte worden de volgende deelprogramma's onderscheiden:

- Ruimtelijke ordening;
- Wonen;
- Natuur en Landschap;
- Milieu.

Ruimtelijk ordening

Doel van het deelprogramma Ruimtelijke Ordening is het vormen van de noodzakelijke kapstok voor ruimtelijke inrichting van de overige drie deelprogramma's en van de programma's: Sociale Agenda, Verkeer en Vervoer, Economische Zaken en Bestuur en Middelen. Dit deelprogramma ziet in concreto op de vaststelling eind 2006/begin 2007 van de "Regionale Structuurvisie Holland Rijnland". De "Regionale Structuurvisie Holland Rijnland" is een bestuurlijk gedragen integraal perspectief op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de regio Holland Rijnland tot 2020. Met hieraan gekoppeld een strategisch meerjaren-uitvoeringsprogramma van grote projecten op het gebied van o.a. het landelijk gebied, de verstedelijkingsbehoefte (wonen, bedrijvigheid, infrastructuur) en de daarbij behorende voorzieningen. Uitgangspunt daarbij is de zogenaamde lagenbenadering. De basis vormt de groenblauwe onderlaag.

Wonen

Doel van het deelprogramma Wonen is het binnen Holland Rijnland tot stand brengen van één regionale woningmarkt, alsmede het opstellen van de daarvoor noodzakelijke regionale spelregels, zoals de Regionale Woonruimteverordening, het opstellen van de Regionale Woonvisie en het daarmee samenhangende Bouwscenario, dat voorziet in de bouw tot 2010 van plm. 14.600 woningen en tot 2020 van plm. 33.000 woningen. Binnen dit deelprogramma vindt daarnaast monitoring plaats van realisering van de gemaakte afspraken.

Natuur en Landschap

Doel van het deelprogramma Natuur en Landschap is het binnen Holland Rijnland bevorderen van de ontwikkeling en uitvoering van de voor de regio belangrijke landschappelijke en groen/blauwe plannen. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de spanning tussen het Groene Hart (de conservering en het behoud van, alsmede het vinden van nieuwe groene functies en diensten) en de voortgaande verstedelijking (het toenemend ruimtebeslag van rode functies).

Milieu

Doel van het deelprogramma Milieu is het binnen Holland Rijnland ontwikkelen en doen uitvoeren van het regionaal beleid op het gebied van Milieu. In 2006 zal gestart worden met het project Externe Veiligheid. Het Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2006 -2010 is een vervolg op het Uitvoeringsprogramma 2004 -2005 en ziet op het inzichtelijk maken van de externe veiligheidssitu-

aties in gemeenten met betrekking tot bedrijven; naleving van verleende vergunningen en het oplossen van mogelijke knelpunten.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Belangenbehartiging	30.640	30.450	61.090		61.090
Platformfunctie	30.640	15.230	45.870		45.870
Totalen	61.280	45.680	106.960		106.960

1.1 Deelprogramma Ruimtelijke Ordening

Doelstelling

Het realiseren van een platform waarbij de verschillende ruimteclaims van de diverse programma's binnen Holland Rijnland worden ingebracht en samen met de deelnemende gemeenten worden afgewogen en bewerkt tot één integrale ruimtelijke visie voor de gehele regio; *"de Regionale Structuurvisie Holland Rijnland"*. De visie vormt tegelijkertijd het strategisch meerjaren-uitvoeringsprogramma van grote projecten op het gebied van o.a. het landelijk gebied, de verstedelijkingsbehoefte (wonen, bedrijvigheid, infrastructuur) en de daarbij behorende gewenste voorzieningen. De Regionale Structuurvisie Holland Rijnland wordt uitgedragen in de diverse overlegorganen met de andere overheden (Zuidvleugel, Noordvleugel, provincie en rijk).

Context

Holland Rijnland wil zich richting rijk en provincie ontwikkelen tot een bestuurlijke factor van betekenis. Hierbij is het van belang dat de deelnemende gemeenten komen tot een gezamenlijke visie op de ontwikkeling van de regio en waar nodig ook knopen doorhakken op lastige bestuurlijke dilemma's, zoals op het gebied van Woonvisie; Bouwscenario 2005-2010; Kantorennota en Bedrijfs-terreinprogrammering. Holland Rijnland draagt daarom een zo coherent en consistent mogelijke visie op de gewenste ontwikkelingsrichtingen uit.

Vanuit de diverse programma's binnen Holland Rijnland worden verschillende activiteiten ontplooid die elke op andere wijze een claim op de inrichting van de ruimte van Holland Rijnland legt. Binnen het deelprogramma Ruimtelijke Ordening worden de verschillende ruimteclaims tegen elkaar afgewogen en met elkaar in overeenstemming gebracht. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan:

- wonen (afstemming woonbeleid; verkenning en programmering woonbehoefte en herstructurering; het oplossen van de bouwlocatieproblematiek tot 2010);
- werken (revitalisatie van bestaande en ontwikkeling van nieuwe bedrijfsterreinen; ontwikkelingsmogelijkheden van toerisme en recreatie; ontwikkeling Greenport Bollenstreek; uitvoering Offensief van Teylingen; behoud, concentratie en reallocatie gespecialiseerde glastuinbouw);
- infrastructuur (inpassing van de Rijnlandroute [oostwestverbinding A4 en A44]; Rijn-gouwelijn; een verbinding N206-N205 bij Hillegom);
- natuur & landschap (strategiekaart groenblauwe onderlaag; realisering van projecten Zuidvleugel Zichtbaar Groener; behoud van het Groene Hart versus ontwikkelings-mogelijkheden randzone Groene Hart).

Ditzelfde geldt voor de vele gemeentelijke plannen en visies. Ook die worden binnen dit deelprogramma met elkaar in overeenstemming gebracht.

Maatregelen

In 2006 zijn de belangrijkste maatregelen, inspanningen en activiteiten in het kader van realisatie van de doelstelling:

- aanvang 2006 zal de Ruimtelijke Visie As Leiden Katwijk (inclusief tal van kleine deelproducten) worden vastgesteld;
- medio 2006 zal de Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek aan de Minister VROM worden aangeboden;
- medio 2006 zal door middel van een brede Investeringsnota Holland Rijnland inzichtelijk gemaakt worden voor welke door de deelnemende gemeenten geambieerde producten welke financiële investeringen gedaan moeten worden. De deelnemende gemeenten zullen inzichtelijk maken "hoe" en ten behoeve van "welke projecten" deze investeringen financieel gedekt zullen worden;
- het werken door middel van brede gemeentelijke multidisciplinaire inzet aan het tot stand komen van een regionale structuurvisie, die eind 2006 door de deelnemende gemeenten kan worden vastgesteld en vervolgens voor besluitvorming, begin 2007, kan worden doorgeleid aan het Algemeen Bestuur;
- deelname aan het platform Zuidvleugel en tal van andere structurele en ad hoc overleg-situaties met provincie en rijk.

Financiën

<i>Regionale taken</i>						
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Materiële kosten Uitvoeringsprogramma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Bestuurlijk platform Zuidvleugel	30.640	65.570		96.210		96.210
Regionale Structuurvisie	238.100	93.000	152.260	483.360		483.360
As Leiden-Katwijk	111.190		38.060	149.250		149.250
Offensief van Teylingen	93.240	17.000	133.220	243.460	95.160	148.300
TOTALEN	473.170	175.570	323.540	972.280	95.160	877.120

1.2 Deelprogramma Wonen

Doelstelling

Het samen met gemeenten realiseren van één regionale woningmarkt, het optimaliseren van vraag en aanbod wat betreft volume en woonmilieus in deze woningmarkt door het opstellen van een regionale woonvisie en bouwscenario dat voorziet in de bouw van plm. 14.600 woningen tot 2010 en het daaropvolgend concretiseren van de daarbij gemaakte afspraken tussen de gemeenten en het volgen daarvan.

Context

Tot 1 januari 2006 was de woonmarkt binnen de huidige regio Holland Rijnland versnipperd. Ingezetenen konden niet op eenvoudige wijze een woning verkrijgen buiten het eigen deelgebied. Gevolg daarvan is, dat het aantal verhuisbewegingen daalt. Er komen minder woningen beschikbaar voor verhuur. Het aantal mutaties daalt en de wachttijden stijgen. Starters maken nauwelijks kans op het verkrijgen van een woning. Kortom: de woningmarkt zit op "slot". Vanaf 1 januari 2006 is er sprake van één regionale woningmarkt waarbinnen de bewoners op relatief eenvoudige wijze zich kunnen laten inschrijven voor een woning elders binnen de regio. Dit is van belang omdat 75% van de verhuizingen binnen de regio plaatsvindt. 54% van die verhuizingen vindt plaats binnen de eigen gemeente. 21% van de verhuizingen vindt plaats tussen de regiogemeenten. Ook mensen van buiten de regio kunnen zich dan als belangstellenden voor een woning binnen Holland Rijnland laten registreren.

Het deelprogramma Wonen fungeert hierbij als platform waar de regio ten behoeve van de deelnemende gemeenten, woningcorporaties, huurdersverenigingen en andere partijen elkaar ontmoeten, mogelijke conflicten oplossen en afspraken maken.

Door het tot stand brengen van één regionale woningmarkt worden de diverse bestanden van woningzoekenden gekoppeld en de woningmarkt transparanter en daardoor toegankelijker gemaakt. Men kan en mag zonder enig probleem de interesse kenbaar maken voor een woning in een geheel ander deel van de regio. Dit zal de afstemming van vraag en aanbod beduidend verbeteren en daarmee de doorstroming van woningzoekenden vergroten. Hierdoor worden tevens de kansen voor de zogenaamde starters om een eerste woning te verkrijgen vergroot. Kansen die vóór 1 januari 2006 gering waren.

De regionale woningmarkt moet dan ook leiden tot:

- meer dynamiek op de woningmarkt: meer verhuisbewegingen. Inzet is, dat het aantal verhuisbewegingen als gevolg van verhuisketens minimaal met 25% te vergroten. Afhankelijk van de lengte van de verhuisketens kunnen de verhuisbewegingen nog verder toenemen;
- daling van de wachttijd. Momenteel bedraagt de wachttijd in het gebied rond Leiden 4 jaar voor starters en 13 jaar voor doorstromers. Inzet is om op termijn de termijnen te halveren. (Of dit lukt, is mede afhankelijk van het bouwprogramma en de lengte van de verhuisketens. Het economische tij is daarbij belangrijk);
- meer keuzevrijheid zonder bindings- of passendheidseisen;
- goed functioneren van de lokale woningmarkt.

Teneinde de regionale woningmarkt nog verder te optimaliseren en te bedienen zal er binnen het deelprogramma Wonen, met medewerking van de deelnemende gemeenten, een regionale Woonvisie en Bouwscenario tot stand worden gebracht. Door middel van een overeen te komen planmatige en gefaseerde bouw in de deelnemende gemeenten van de noodzakelijke aantallen woningen binnen de gewenste woonmilieus zal een betere afstemming tussen zowel huidige als toekomstige vraag en aanbod worden bereikt. Hierbij zal ook aandacht besteed worden aan het onderwerp "Woonzorg".

Maatregelen

In 2006 zijn de belangrijkste maatregelen, inspanningen en activiteiten in het kader van realisatie van de doelstelling:

- analyse van demografische ontwikkelingen en bouwmogelijkheden van de gemeenten (en daarmee de regio) om zowel de huidige als toekomstige vraag en aanbod zo goed mogelijk inzichtelijk te maken;
- per 1 januari 2006 implementeren van de regionale woonruimteverdeelverordening;

- opstellen van een afgestemde Woonvisie en Bouwscenario, die voorzien in de bouw van 14.600 woningen tot 2010 in de regio Holland Rijnland en het maken van daarvan af te leiden bouwafspraken tussen de deelnemende gemeenten en dit te laten vaststellen door zowel de betreffende gemeenten als het Algemeen Bestuur;
- monitoren van de realisatie van het Bouwscenario waardoor gemeenten inzicht krijgen in de totale voortgang daarvan;
- medio 2006 voor de eerste maal evalueren van de gevolgen (lengte verhuisketens, ontwikkeling wachttijden) van de Woonruimteverdeelverordening.

Financiën

<i>Regionale taken</i>						
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Materiële kosten Uitvoeringsprogramma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Woonruimteverdeling	38.400	335.620		374.020		374.020
Beheer BWS-budget	98.850	1.640		100.490		100.490
Regionale beleidsvisie wonen	20.420			20.420		20.420
Implementatie regionale woonruimteverdeling	20.420			20.420		20.420
Regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	20.420			20.420		20.420
Financieel kader regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	10.210			10.210		10.210
Totalen	208.720	337.260		545.980		545.980

<i>Plustaken Leidse Regio</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Monitoring Vinex en Vinac-subsidies	20.420	69.580	90.000	90.000	
Totalen	20.420	69.580	90.000	90.000	

1.3 Deelprogramma Natuur en Landschap

Doelstelling

Het samen met gemeenten inventariseren, ontwikkelen en tot uitvoering brengen van voor de regio belangrijke landschappelijke en groen/blauwe plannen. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de spanning tussen het Groene Hart (de conservering en het behoud van, alsmede het vinden van nieuwe groene functies en diensten) en de voortgaande verstedelijking (het toenemend ruimtebeslag van rode functies). Dit deelprogramma ziet op het realiseren van een zogenaamde "groene contramal" als tegenwicht voor "rode contramal" van de grootschalige stedelijke ontwikkelingsopgave waarvoor Holland Rijnland zich de komende jaren gesteld ziet.

Context

De verstedelijkingsopgave van 14.600 woningen tot 2010 en 33.000 woningen tot 2020 (incl. de daarbij behorende infrastructurele uitbreidingen zoals Rijnlandroute en Rijnbouwelijn) binnen Holland Rijnland enerzijds en anderzijds het behoud en de revitalisering van het bollencomplex (Greenport Bollenstreek; Pact en Offensief van Teylingen) heeft tot 1 januari 2006 vooral de agenda van de regio bepaald. Het is duidelijk dat het Groene Hart, dat voor een deel is gelegen aan de oostflank van Holland Rijnland, ook aandacht vraagt in de vorm van plannen en projecten tot behoud van dit gebied alsmede het vinden van nieuwe groene functies en diensten. Immers dit gebied maakt naast het open bollengebied een essentieel onderdeel uit van het regionaal na streven groene tegenwicht van het rode verstedelijkte gebied. Dit is een zaak die alle 400.000 inwoners van de regio Holland Rijnland aangaat. Het is dan ook zaak dat alle gemeenten hierin zowel qua menskracht als financiën aan participeren. Dit laatste krijgt zijn beslag in de Regionale Investeringsnota, op te stellen in 2006..

Maatregelen

In 2006 zijn de belangrijkste maatregelen, inspanningen en activiteiten in het kader van realisatie van de doelstelling:

- nadere uitwerking van de plannen betreffende de daadwerkelijke invulling en realisering van projecten binnen Zuidvleugel Zichtbaar Groener (ZZG). In 2006 zullen definitieve financiële afspraken te worden gemaakt met provincie en rijk over de dekking van die projecten.
- gereed maken van de projecten ten behoeve van de realisatie vanaf 2007. Holland Rijnland vervult hierbij een stimulerende en volgende (monitoren) rol;
- het project "Gebiedsfonds Land van Wijk en Wouden" als onderdeel van "Groene diensten". Ook dit nieuwe project ziet op de instandhouding van het Groene Hart en de ontwikkeling van nieuwe diensten en functies binnen dit kwetsbare gebied;
- het in het kader van het tot stand brengen van een Regionaal Bestuursakkoord Water in december 2006 vaststellen van een definitief maatregelenpakket (inclusief tijdsplanning met daaraan gekoppeld de financiële en overige consequenties). Vervolgens zal in het voorjaar van 2007 de bekrachtiging van het maatregelenpakket inclusief (tijds)planning en kostenverdeling door middel van een Regionaal Bestuursakkoord Water plaatsvinden.

Financiën

<i>Regionale taken</i>						
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Materiële kosten Uitvoerings-programma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Secretariaat Pact van Teylingen	28.540	7.690		36.230		36.230
Regionaal bestuursakkoord water	28.540		57.090	85.630	34.260	51.370
Zuidvleugel zichtbaar groener	19.030			19.030		19.030
Groene diensten & Groenfonds	9.510		11.420	20.930		20.930
Uitvoering projecten masterplan landgoederen	14.270			14.270		14.270
Totalen	99.890	7.690	68.510	176.090	34.260	141.830

<i>Plustaken Duin- en Bollenstreek</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Cultuurhistorie Landschap Duin- en Bollenstreek	32.160	131.300	163.460	131.300	32.160
Communicatie en imagoverbetering Duin- en Bollenstreek	28.540	50.000	78.540	50.000	28.540
Totalen	60.700	181.300	242.000	181.300	60.700

1.4 Deelprogramma Milieu

Doelstelling

Het deelprogramma staat voor het ontwikkelen en doen uitvoeren van het regionaal beleid op het gebied van Milieu. Centraal onderdeel hierbij is het regionale servicepunt handhaving, dat ziet op het realiseren en in stand houden van een goede kwaliteit van de leefomgeving. Dit laatste vindt plaats door middel van het bevorderen en vasthouden van structureel, systematisch en samen handhaven van de grijze en blauwe wetgeving door de verschillende bevoegde instanties.

Context

Sinds de totstandkoming van de regio Holland Rijnland is dit deelprogramma zeer bescheiden van omvang. Het deelprogramma was tot 1 januari 2006 vooral een zogenaamde Plustaak voor de voormalige SDB-gemeenten, exclusief Warmond. De probleemstelling ziet op het realiseren en in stand houden van een gecoördineerde handhavingstructuur voor het milieubeleid in de regio. Het betreft de uitvoering van alle taken op het gebied van het Regionaal Servicepunt Milieuhandhaving voor de regio Holland Rijnland, zoals bedoeld in de bestuursovereenkomst milieuwethandhaving Zuid-Holland en conform het in dit kader bestuurlijk vastgestelde bedrijfsplan en kwaliteitshandboek.

Uitvoering en monitoring op de realisatie van dit deelprogramma is opgedragen aan de Milieudienst West-Holland. De goede en adequate uitvoering heeft bijgedragen tot een groeiende populariteit van dit deelprogramma. Sinds september 2005 voert de Milieudienst de taken uit voor alle regio-gemeenten. Voorts heeft de komst van een subsidieregeling van het Ministerie van VROM gedurende een periode van vijf jaar ten behoeve van de uitvoering van het externe veiligheidsbeleid er toe geleid, dat ook voor dit onderdeel alle gemeenten binnen Holland Rijnland in de Milieudienst participeren. Tussentijds zal worden bestudeerd wat de uitkomsten zijn, alsmede hoe de subsidiestroom zich na die termijn van vijf jaar gaat ontwikkelen. Naar aanleiding daarvan zullen de gemeenten te zijner tijd beslissen omtrent het al dan niet voortzetten van dit onderdeel via de Milieudienst.

Maatregelen

In 2006 zijn de belangrijkste maatregelen, inspanningen en activiteiten in het kader van de realisatie van de doelstelling:

- starten van het project Externe Veiligheid waaraan alle gemeenten in Holland Rijnland participeren (1 januari 2006);
- in overleg met de handhavingpartners jaarlijks opstellen, coördineren en uitvoeren van het regionaal handhavingprogramma milieu;
- in overleg met de handhavingpartners jaarlijks opstellen van een regionaal jaarverslag milieuhandhaving;
- nemen van initiatieven om de regionale handhavingstructuur te optimaliseren door middel van het uniformeren en zoveel mogelijk in één hand brengen;
- coördineren van randvoorwaardelijke, regionale en provinciebrede projecten;
- uitvoeren van algemene servicetaken, conform het bedrijfsplan SEPH;
- participeren in het Provinciaal SEPH-overleg;
- faciliteren van het Districts Milieu Overleg (DMO) en het Technisch Handhavingsoverleg (THO);
- faciliteren en coördineren van het Regionaal Bestuurlijk Handhavingsoverleg-bestuurlijk (RBHO);
- faciliteren en coördineren van het (Regionaal) Ambtelijk Handhavingsoverleg (AHO);
- bewaken van de uitvoering van het lopende handhavingprogramma;
- verzamelen en uitwisselen van informatie;
- onderhouden en vastleggen van het regionaal netwerk van handhavers en het verstrekken van informatie over dit netwerk;
- onderhouden van een kenniscentrum op het gebied van handhaving.

Financiën

Plustaken Duin- en Bollenstreek

taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Regionale SEPH	75.710	10.000	85.710	53.000	32.710
Milieubeleid	34.620	69.650	104.270	60.000	44.270
Sanering geluidshinder	35.580	150.000	185.580	150.000	35.580
Totalen	145.910	229.650	375.560	263.000	112.560

2 PROGRAMMA VERKEER EN VERVOER

Doelstelling van het programma

Maatschappelijke doelstelling

Het optimaliseren van de mobiliteit in en de bereikbaarheid van de regio Holland Rijnland en het verminderen van het aantal verkeersslachtoffers.

Doelstelling Holland Rijnland

Het programma verkeer en vervoer van Holland Rijnland heeft tot doel een gemeenschappelijk regionaal verkeers- en vervoersbeleid te ontwerpen en de uitvoering ervan te waarborgen. Dit beleid is gericht op het:

- optimaliseren van de bereikbaarheid door middel van openbaar vervoer, fiets en auto;
- verminderen van het totale aantal verkeersslachtoffers met 25% tot 2010.

Bij de uitvoering van maatregelen wordt milieubelasting en aantasting van landschappelijke waarden, als gevolg van aanleg of uitbreiding van infrastructuur, zoveel mogelijk voorkomen.

Context

Maatschappelijke relevantie

Een goede bereikbaarheid is een noodzakelijke voorwaarde voor een economisch sterke regio waarin mensen graag wonen, werken en recreëren. Holland Rijnland is een zeer dichtbevolkt gebied met ruim 1600 inwoners per vierkante kilometer. Door de ligging van Holland Rijnland, centraal in de Randstad, tussen twee mainports, is er sprake van veel in- en uitgaande pendel. Holland Rijnland heeft qua ligging en landschappelijke waarden (groen, water, bollen) een enorme economische en recreatief/toeristische potentie die - mede vanwege slechte bereikbaarheid - niet ten volle wordt benut. De komende jaren zal de mobiliteit toenemen (autonome groei) waarbij de infrastructuur-netwerken nog meer onder druk komen te staan en de regionale economie en het toeristisch/recreatief karakter dreigen te verslechteren. Om dit te voorkomen en de bereikbaarheid van de regio (in en naar de regio) te verbeteren, werkt Holland Rijnland aan een betere aansluiting van de regionale wegen op het rijkswegennet, aan een beter en betrouwbaarder openbaar vervoer dat aansluit bij de wensen van de gebruikers en aan een uitbreiding van het regionale netwerk van fietspaden. Verwacht wordt dat met name het autonetwerk de komende jaren overbelast zal raken. Daarom participeert de regio ook in activiteiten die het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer bevorderen, bijvoorbeeld regionale campagnes en landelijke acties. Ook worden ontbrekende schakels in het fietsnetwerk aangelegd en zorgt Holland Rijnland ervoor dat de OV-taxi rijdt die het reguliere openbaar vervoer aanvult.

Naast congestie heeft de toenemende mobiliteit nog meer nadelen, namelijk luchtverontreiniging door uitlaatgassen, geluidsoverlast en gevaarlijke verkeerssituaties die tot slachtoffers kunnen leiden. bij een toename van de uitstoot van uitlaat. Daarom is een belangrijk aandachtspunt de komende jaren het evenwicht tussen optimale mobiliteit en een gezond en veilig leefmilieu.

In 2004 vielen in de regio 10 doden en 249 gewonden bij verkeersongelukken. Holland Rijnland heeft zich tot doel gesteld om in de periode van 1998 tot 2010 het aantal doden en gewonden met respectievelijk 34% en 27% te verminderen. Om deze doelstelling te bereiken organiseert de regio verkeerseducatie en voorlichting en wordt voor geld gezorgd om infrastructuurmaatregelen te treffen.

Toegevoegde waarde Holland Rijnland

Verkeer en vervoersbewegingen storen zich niet aan gemeentegrenzen, de meeste reizigers leggen een afstand tussen de 5 en 30 kilometer per verplaatsing af en passeren daarmee automatisch één of meerdere gemeentegrenzen. Samenwerking tussen gemeenten is daarom een essentiële voorwaarde om de bereikbaarheid te verbeteren. De samenwerking in het verband heeft op vijf vlakken toegevoegde waarde:

- door een op elkaar afgestemd maatregelenpakket en investeringsstrategie worden sneller de inhoudelijke doelstellingen bereikt; het beleid is effectiever;
- gezamenlijk kun je de middelen efficiënter benutten, bijvoorbeeld in de inhuur van personeel voor verkeerseducatie;
- door kennisuitwisseling en informatieoverdracht wordt de basis voor het beleid van de gemeenten versterkt (bijv. regionale verkeers- en milieukaart);

- middelen en de wettelijke kaders voor verkeer en vervoer zijn grotendeels afkomstig van rijk en/of provincie. Samenwerkende gemeenten staan sterker bij provincie en het rijk in de lobby voor extra geld voor maatregelen of wetgeving;

Rol Holland Rijnland

Bij het programma verkeer en vervoer zijn voor het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland de volgende rollen weggelegd:

- signaleren van gemeente-overstijgende verkeer en vervoerontwikkelingen onder andere op basis van landelijke trends, provinciale ontwikkelingen en gemeentelijke verkeerscijfers (zoals de Zuid-Hollandse beleidseffectrapportage, ZER, en de regionale verkeers- en milieukaart, RVMK);
- initiëren en coördineren van regionale beleidsvorming, met als eindresultaat een geactualiseerd Regionaal Verkeer en Vervoerplan (RVVP) en een uitvoeringsprogramma daarbij;
- onderhouden van contact met andere sectoren die invloed hebben op of ondervinden van het verkeer en vervoerbeleid om zodoende tot een integrale regionale visie te komen;
- voorbereiden en faciliteren van een platform voor de gemeenten om over verkeer- en vervoerontwikkelingen uit te wisselen, op ambtelijk niveau en bestuurlijk niveau (portefeuillehoudersoverleg verkeer en vervoer);
- actief uitdragen van het beleid van Holland Rijnland bijvoorbeeld bij overleggen met rijk en provincie. Zo vertegenwoordigt Holland Rijnland de gemeenten bij het Provinciaal Verkeer- en Vervoerberaad (PVVB), een platform waar de provincie haar beleid aankondigt, uitlegt en verdedigt;
- participeren in grensoverstijgende overleggen zoals SWINGH (Samenwerking in Groot Haaglanden) en Stedenbaan;
- makelaar zijn tussen rijk, provincie en gemeenten. Holland Rijnland brengt de partijen bij elkaar, formuleert de gemeenschappelijke doelstellingen en maakt afspraken om te komen tot gezamenlijke investeringen in verkeer en vervoer;
- stimuleren dat plannen worden ontwikkeld én uitgevoerd. Tevens andere partijen ervan overtuigen dat ze bij de uitvoering ervan een rol hebben. Bijvoorbeeld bij de verdeling van (extra) geld is Holland Rijnland de duvelstoejager die zorgt dat gemeenten uitvoerbare plannen maken en dat provincie en rijk zich hieraan committeren. In deze hoedanigheid is Holland Rijnland verantwoordelijk voor de regionale verdeling van de middelen uit de Brede Doeluitkering verkeer en vervoer (BDU).

Rol van de deelnemende gemeenten

Uiteindelijk moeten de activiteiten van Holland Rijnland leiden tot een maatregelenpakket waarmee de bereikbaarheid en verkeersveiligheid in de regio verbeteren. De uitvoering van de maatregelen ligt voor een groot deel bij de gemeenten, zij zijn immers wegbeheerder. Daarom wordt aan hen gevraagd actief te participeren bij de beleids- en planvorming, te reflecteren op de haalbaarheid en wenselijkheid van maatregelen en ervoor zorg te dragen dat gemaakte afspraken over de uitvoering van maatregelen ook daadwerkelijk worden nagekomen. Een succesvol regionaal verkeer- en vervoerbeleid staat of valt met de bereidheid van de gemeenten daar actief aan bij te dragen.

Deelprogramma's

Op basis van de doelstelling zijn de volgende deelprogramma's voor verkeer en vervoer geformuleerd:

- Bereikbaarheid
- Veiligheid

Bereikbaarheid

Het deelprogramma bereikbaarheid betreft de maatregelen die in deze regio genomen moeten worden op het gebied van openbaar vervoer, weg, fiets en flankerend beleid om ervoor te zorgen dat de bereikbaarheid verbetert. Naast de voorbereiding en realisatie van concrete maatregelen gaat het in dit deelprogramma ook om de verzameling van basisgegevens (regionale verkeers- en milieukaart, RVMK), het initiëren en ontwerpen van beleid (bijv. als onderdeel voor de structuurvisie en de herijking van het regionaal verkeer- en vervoerprogramma, RVVP) en het vertalen daarvan in een realisatiestrategie (Uitvoeringsprogramma). Tenslotte is het vergroten van de financiële basis en het effectiever inzetten van middelen voor verkeer- en vervoersmaatregelen (bijvoorbeeld via een mobiliteitsfonds) onderdeel van dit deelprogramma.

Verkeersveiligheid

Het deelprogramma verkeersveiligheid betreft de maatregelen die nodig zijn om het aantal gewonden en doden als gevolg van het verkeer terug te brengen. Het gaat dan om infrastructuurmaatregelen (Duurzaam Veilig), educatie en handhaving en het voeren van regionale campagnes om de bewustwording te vergroten.

Algemene producten

Holland Rijnland zorgt voor de interne en externe afstemming van beleid en projecten. Het vaststellen van de regionale prioriteiten en het afstemmen met andere overheden en partijen die nodig zijn om het regionale verkeer- en vervoersbeleid uitgevoerd te krijgen. Onderdelen hiervan zijn de algemene belangenbehartiging en lobby voor Holland Rijnland, het voorbereiden en uitwerken van de bestuurlijke overleggen en beantwoorden van bestuurlijke vragen en de vertegenwoordiging van Holland Rijnland in diverse overleggen (zoals het Provinciaal Verkeer en Vervoerberaad, Rijn-Gouwelijk, Stedenbaan en SWINGH).

Financiën

<i>Regionale taak</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Belangenbehartiging	37.470		37.470		37.470
Platformfunctie	57.240	4.060	61.300		61.300
Totalen	94.710	4.060	98.770		98.770

2.1 Deelprogramma Bereikbaarheid

Doelstelling

Ontwikkelen van haalbaar beleid en uitvoerbare maatregelen voor weg, openbaar vervoer en fiets om de bereikbaarheid van de regio te verbeteren. Daarbij gaat het zowel om de interne bereikbaarheid (gemeenten onderling) als de externe bereikbaarheid (van en naar de regio).

Bij de uitvoering van maatregelen wordt milieubelasting en aantasting van landschappelijke waarden, als gevolg van aanleg of uitbreiding van infrastructuur, zoveel mogelijk voorkomen.

Context

De mobiliteit groeit. Ook in deze regio is de toename van het autoverkeer goed merkbaar en worden bussen en treinen in de spits steeds voller. Het kost steeds meer tijd om de regio in te komen of er vandaan te gaan. Belangrijke knelpunten op de weg zijn de aansluitingen op de A44 (bijv. N206, N208) en de A4 en de verbinding tussen deze wegen door Leiden. De regio ontbeert adequate oost-west verbindingen, met name in de duin- en bollenstreek. De verwachting is dat in 2020 de automobilititeit in de regio is verdubbeld; met de huidige infrastructuur zal de hele regio vaststaan. Alleen een doelgerichte aanpak kan dit voorkomen. Met het ambitieuze woningbouwprogramma en de kantoren- en bedrijvenontwikkelingen is de noodzaak nog groter om de infrastructuur te versterken en efficiënter te gebruiken.

Wat betreft openbaar vervoer is een deel van de regio slecht aangesloten op het openbaar vervoer, mede vanwege de lage woondichtheden. Met vraagafhankelijk vervoer en verdichting rond knooppunten, kan deze aansluiting verbeteren. In 2003 is er een Regionaal Verkeer en Vervoerplan (RVVP) vastgesteld voor de gehele regio. Hierin staan beleid en maatregelen waarmee de regio bereikbaar kan worden. Eind 2005 is, mede in relatie met de ruimtelijke en economische ontwikkelingen gekeken of de beleidsuitgangspunten nog relevant zijn. In 2006 wordt dit uitgewerkt in een maatregelenpakket voor korte en middellange termijn die qua planning en financiën uitvoerbaar zijn. Van een aantal projecten zijn de voorbereidingen al in volle gang zodat de ambtelijke inzet hiervoor in 2006 voortgezet zal worden. Bijvoorbeeld de Rijnlandroute en de Rijn-Gouwelijn west. Aansluitend bij de algemene investeringsstrategie zal ook de financiële basis voor het verkeer en vervoerbeleid hierbij onder de loep worden genomen. In ieder geval worden in 2006 afspraken gemaakt over de realisatie van een mobiliteitsfonds waarmee verkeer- en vervoermaatregelen gefinancierd kunnen worden.

Om nadelige effecten van een toename in het verkeer, zoals uitstoot van schadelijke stoffen en geluidsoverlast, zoveel mogelijk te beperken worden alternatieven voor de auto aangeboden en wordt de infrastructuur die wordt aangelegd zo goed mogelijk ingepast in de omgeving.

De uitvoering van de verkeer- en vervoermaatregelen is de verantwoordelijkheid van de (weg)beheerders (gemeenten, provincie of rijk). Holland Rijnland stimuleert de uitvoering van deze maatregelen, signaleert knelpunten en probeert deze tot een oplossing te brengen.

Maatregelen

De belangrijkste maatregelen en hun doelstelling in 2006 zijn:

- medio 2006 wordt een uitvoeringsprogramma van het RVVP vastgesteld waarin afspraken zijn vastgelegd over de planning, financiering en realisatie van verkeer- en vervoermaatregelen voor de korte (2006-2010) en middellange termijn (t/m 2015) – dit uitvoeringsprogramma is een bouwsteen voor de op te stellen regionale structuurvisie zodat de afstemming met de andere beleidsvelden gewaarborgd is;
- in 2006 worden principe-afspraken gemaakt tussen gemeenten, provincie en rijk over de financiering van grote infrastructuurprojecten in deze regio (Rijnlandroute en Rijn-Gouwelijn west).
- medio 2006 wordt een regionale verkeer- en milieukaart gepubliceerd samen met een aantal aanvullende basisgegevens voor verkeer en vervoer.
- eind 2006 wordt een voorstel aan het AB gedaan over de uitbreiding van het collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV) naar de gehele regio.
- in 2006 wordt gestart met de aanleg van station Teylingen (vh. Sassenheim); Holland Rijnland zorgt ervoor dat aan alle randvoorwaarden wordt voldaan (uitvoering ligt bij de gemeente en NS/Prorail).

- Holland Rijnland begeleidt de regiogemeenten bij het vaststellen van een voorkeurstracé voor de Rijnlandroute (naar verwachting eind 2006).
- eind 2006 wordt een voorstel gedaan aan de provincie voor een betere benutting en dynamisch verkeersmanagement op het provinciale netwerk in de regio;
- in 2006 worden tenminste twee regionale fietspaden aangelegd en komt er een voorstel voor mobiliteitsmanagement en de ontwikkeling van P&R-terreinen.

Financiën

<i>Regionale taken</i>						
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Materiële kosten Uitvoerings- programma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
RVVP	136.360	106.580	19.030	261.970		261.970
Mobiliteitsfonds	35.390	5.080		40.470		40.470
Regionaal Verkeersmilieukaart	6.240	10.150	12.180	28.570		28.570
Totalen	177.990	121.810	31.210	331.010		331.010

<i>Plustaken Leidse Regio</i>						
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Materiële kosten Uitvoerings- programma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
CVV	116.540	95.330	18.650	230.520		230.520
Totalen	116.540	95.330	18.650	230.520		230.520

2.2 Deelprogramma Verkeersveiligheid

Doelstelling

Het voorbereiden en realiseren van concrete maatregelen die in deze regio genomen moeten worden om de verkeersveiligheid te verbeteren. In 2010 zal het aantal gewonden en doden als gevolg van verkeersongelukken zijn teruggebracht met respectievelijk 27% gewonden (ziekenhuisgewonden) en 34% doden ten opzichte van 1998.

Context

Het verkeersveiligheidsbeleid is gericht op kwetsbare groepen zoals (brom)fietsers- en voetgangers. Door middel van educatieve projecten en het verbeteren van de infrastructuur wordt er naar gestreefd de verkeersveiligheid te vergroten. Ook handhaving speelt hierbij een rol. Het verkeersveiligheidsproject Holland Rijnland heeft als belangrijkste taak activiteiten op dit terrein te faciliteren en uit te voeren. Uit efficiency- en kwaliteitsoverwegingen worden veel projecten in dit kader regionaal uitgevoerd. Uitvoering van bijvoorbeeld het project verkeersleerkracht is voor individuele gemeenten niet aan te bevelen aangezien hier sprake is van de (nu regionale) inhuur van 1 fte verkeersleerkracht. Verder sluit de regio mede uit efficiency oogpunt aan op de landelijke en provinciale kaders en ontwikkelingen, wordt waar mogelijk samengewerkt met alle betrokken partners in de regio en wordt gebruik gemaakt van ervaringen in andere Zuid-Hollandse regio's. De regio onderhoudt hiervoor de contacten en draagt zorg voor informatievoorziening aan de aangesloten gemeenten en afstemming onderling. Tot slot wordt in het kader van interim-regeling Duurzaam Veilig, onderdeel educatie en handhaving, subsidie verstrekt aan regionale initiatieven. Voor de regio Holland Rijnland houdt dit op jaarbasis (2006) een subsidie in van € 237.458 terwijl de regio zelf een bijdrage levert van € 171.406. Voorwaarde voor de toekenning van deze subsidie is regionale aanpak op basis van een regionaal vastgesteld meerjarenplan. Voor de permanente verkeerseducatie zijn de projecten opgenomen in het Meerjarenplan Verkeersveiligheid Holland Rijnland 2005-2007.

Maatregelen

De belangrijkste maatregelen en hun doelstelling in 2006 zijn:

- er worden minimaal 2 black spots in de regio aangepakt; Holland Rijnland zorgt dat aan de randvoorwaarden is voldaan (m.n. financiering) en stimuleert de gemeenten om tot uitvoering over te gaan;
- er wordt een programma voor infrastructuurmaatregelen Duurzaam Veilig voor de regio vastgesteld waarvan de uitvoering van de eerste maatregelen nog in 2006 plaatsvinden;
- een verkeersleerkracht biedt de permanente verkeerseducatie aan de doelgroepen zoals in het Meerjarenplan Verkeersveiligheid is omschreven;
- er worden campagnes gevoerd waarbij verkeersdeelnemers bewuster worden gemaakt over verkeersveilig gedrag, vaak aansluitend bij handhavingsactiviteiten van politie en het Openbaar Ministerie.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Regionaal Project Verkeersveiligheid	85.330	111.510	196.840	108.810	88.030
Totaal	85.330	111.510	196.840	108.810	88.030

<i>Plustaken Leidse Regio</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Regionaal Project Verkeersveiligheid		71.480	71.480		71.480
Totaal		71.480	71.480		71.480

3 PROGRAMMA ECONOMISCHE ZAKEN

Doelstelling van het programma

Maatschappelijke doelstelling

Bevorderen van een duurzame economische ontwikkeling in de regio. Door:

- creëren van meer werkgelegenheid in Research & Development, in de kennisintensieve dienstverlening (kantoorwerkgelegenheid), de maakindustrie en de recreatieve en toeristische sector;
- verder ontwikkelen van de Greenport Bollenstreek dat wil zeggen een vitaal bollen- en glas-tuin-bouwcomplex met een zelfstandige positie binnen de Greenport Zuid-Holland;
- meer, betere en snellere herstructurering van bedrijventerreinen;
- een goed functionerend voorzieningenniveau;
- meer regionale samenwerking bij de (her)ontwikkeling van kantoren- en bedrijventerreinen. Deze samenwerking kan gaan over meerdere aspecten zoals fasering, risicodeling, profilering, toelating van bedrijvigheid.

Doelstelling Holland Rijnland

De gemeenten stimuleren en faciliteren bij de ontwikkeling van een goed afgestemd, evenwichtig lange termijn beleid waarin de volgende componenten centraal staan:

- groei van het aantal vierkante meters kantooroppervlak en bedrijventerreinen
- regionale afspraken over detailhandel
- gezamenlijke monitoring, analyse en eventuele bijsturing van aanbod van kantoren en bedrijventerreinen
- versterken van de economische speerpunten (bio-lifescience, space-science, congrescentra, bollencomplex, toerisme en recreatie) aan de hand van gezamenlijke afspraken over promotie en acquisitie;
- een groeiend aantal bezoekers van de regio en toeristen.

Context

Maatschappelijke relevantie

De regio Holland Rijnland is met haar bijna 400.000 inwoners een betrekkelijk kleine regio op het snijvlak van de Noord- en Zuidvleugel van de Randstad. De potentiële beroepsbevolking van Holland Rijnland bedraagt ruim 240.000 personen; het aantal banen in de regio bedraagt bijna 160.000. De woon-werkbalans in Holland Rijnland is doorgeslagen naar het wonen. Er zijn te weinig banen voor het aantal mensen dat in de regio woont. Met de voorgenomen woningbouw van 33.000 woningen tot en met 2020 wordt de onbalans nog groter wanneer er geen actief beleid voor uitbreiding van de werkgelegenheid tegenover wordt gezet.

De regio onderscheidt zich op economisch gebied van andere regio's door de aanwezigheid van een aantal sterke economische clusters: bio-lifescience, space-science, congrescentra en bollen en bloemen. Daarnaast is toerisme een belangrijke sector.

Toegevoegde waarde Holland Rijnland

Holland Rijnland ligt ingeklemd tussen de grootstedelijke gebieden Rotterdam/Den Haag en regio Amsterdam. Dat biedt kansen, onder meer door de centrale ligging van het gebied maar het maakt het gebied ook kwetsbaar. Aan de ene kant dreigt Holland Rijnland een overlooptgebied te worden voor woningbouw uit de rest van de Randstad; zie de voorstellen voor de bouw van 10.000 tot 20.000 woningen in het bollengebied die men in de Haarlemmermeer niet kwijt kan. Aan de andere kant is de aantrekkingskracht van de metropolen op de nationale en internationale bedrijven groot waardoor het creëren van werkgelegenheid in gevaar kan komen. Met een gezamenlijk optreden benadrukken de gemeenten de kwaliteit van het gebied en maken ze meer gebruik van elkaars sterke kanten. De toegevoegde waarde komt tot uiting in de volgende aspecten:

- door een op elkaar afgestemde kantoren- en bedrijvenstrategie kunnen regionaal meer kantoren en bedrijventerreinen worden gerealiseerd in de sectoren die de regio van belang acht; het beleid is doelgerichter en effectiever;
- gezamenlijk kun je de middelen efficiënter benutten, bijvoorbeeld bij monitoring van gegevens of bij acquisitie in het buitenland;
- door kennisuitwisseling en informatieoverdracht worden de ontwikkelingen duidelijker waardoor er een betere basis is voor het economische beleid van de gemeenten;

- samenwerkende gemeenten staan sterker bij provincie en het rijk in de lobby voor subsidies of wetgeving;
- het aanbod van toeristische voorzieningen (bijvoorbeeld attracties en hotels) wordt ruimer en diverser waardoor de regio en de gemeenten daarbinnen aantrekkelijker zijn voor toeristen en recreanten.

Rol Holland Rijnland

Voor de realisatie van doelstellingen is Holland Rijnland mede afhankelijk van de bedrijven en organisaties die in de regio werkzaam zijn of zich in de regio willen vestigen. Het bedrijfsleven in de regio is georganiseerd in de koepel Bedrijfsleven Rijnland (voorheen Partners in Rijnland, PIR), waarin kamers van koophandel en VNO/NCW vertegenwoordigd zijn. Daarnaast is er een Regionaal Economisch Orgaan (REO) waarin tevens Holland Rijnland en provincie zijn vertegenwoordigd. Bij de initiatieven van Holland Rijnland zullen deze koepelorganisaties zeker betrokken worden.

Deelprogramma's

De volgende deelprogramma's kunnen worden onderscheiden:

- Kantoren- en bedrijventerreinenstrategie
- Detailhandel
- Recreatie en toerisme

Kantoren- en bedrijventerreinenstrategie

In 2005 zijn afspraken gemaakt over de ontwikkeling van kantorenoppervlak en bedrijfsterreinen. In 2006 wordt een start gemaakt met de gezamenlijke monitoring van de ontwikkelingen op dit vlak en over de gezamenlijke programmering, fasering en benadering van de markt.

Detailhandel

Met behulp van een goede monitoring er zorg voor dragen dat er een sterke en evenwichtige regionale detailhandelsstructuur bestaat voor ondernemers en bewoners, waarin iedere gemeente zich kan herkennen.

Recreatie en toerisme

Doel is om meer toeristen en recreanten in de regio te ontvangen; de regio heeft hier voldoende potentie voor met de bollenstreek en de Keukenhof, het Space Expo Center, Naturalis, de kust, de Leidse binnenstad en de Kager plassen. Om het doel te bereiken worden in 2006 meerjarenafspraken gemaakt over promotie en generieke productontwikkeling (incl. hotelfaciliteiten) en over de uitvoering hiervan met de VVV Holland Rijnland.

Algemene producten

Belangrijk onderdeel van het programma Economische Zaken is de monitoring en de verzameling van basisgegevens. Dit zal bij de activiteiten in 2006 ook tot uitdrukking komen.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Belangenbehartiging	37.280	8.310	45.590		45.590
Platformfunctie	37.280	2.030	39.310		39.310
Afwegingskader Economie	24.850	50.750	75.600		75.600
Monitoring	18.640	5.080	23.720		23.720
Totale	118.050	66.170	184.220		184.220

3.1 Deelprogramma Kantoren- en bedrijventerreinenstrategie

Doelstelling

Vergroten van het aantal vierkante meters kantooroppervlak en bedrijventerreinen dusdanig dat vraag en aanbod van arbeidsplaatsen in de regio goed op elkaar zijn afgestemd (kwantitatief en kwalitatief).

Dit betekent specifiek:

- Herstructureren van ... hectare bestaand bedrijventerreinen in de periode 2005-2020;
- Aanleg van ... hectare nieuw bedrijventerreinen in de periode 2005-2020;
- Realisering van ..... m² vloeroppervlak kantoren in met name de As Leiden-Katwijk en de W4-zone.
- Het ontwikkelen van een gezamenlijk beleid m.b.t. de acquisitie van kantoren en de uitgifte van nieuwe bedrijventerreinen.

Context

Dit deelprogramma is een samenvoeging van de "oude" deelprogramma's 'Bedrijventerreinenstrategie' en 'Kantorenmarkt en -monitor' die in het kader van het Uitvoeringsprogramma 2004 zijn gestart. Er is sindsdien een (nieuwe) start gemaakt met de herstructurering van enkele bedrijventerreinen. Tevens zijn concepten verschenen van een nieuwe vraagruimte voor bedrijventerreinen en een herziene Kantorenstrategie. Uitbreiding van bedrijven en kantoren is geen overbodige luxe. Allereerst is de woon-werkbalans doorgeslagen naar het wonen. Er zijn dus te weinig banen voor het aantal mensen dat in de regio woont. Dit veroorzaakt een uitgaande en inkomende pendel die groter is dan wellicht nodig is. Met de voorgenomen woningbouw (33.000 woningen t/m 2020) wordt de onbalans nog groter wanneer er geen actief beleid voor uitbreiding van de werkgelegenheid tegenover wordt gezet. Ten tweede is de jaarlijkse toename van het aantal werkelozen ongeveer 15%. De werkeloosheid bedraagt nu ongeveer 5,1%. Beide ontwikkelingen vragen om vergroting van de werkgelegenheid en via de uitbreiding van bedrijven en kantoren kan dat bewerkstelligd worden.

Maatregelen

- In 2006 is er een gezamenlijke aanpak voor de acquisitie van kantoren en de uitgifte van nieuwe bedrijventerreinen.
- In 2006 is ...ha. bestaand bedrijventerreinen geherstructureerd.
- In 2006 is ... ha. nieuw bedrijventerreinen gerealiseerd.
- In 2006 is ..... m² vloeroppervlak kantoren gerealiseerd.

Financiën

<i>Regionale taken</i>						
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Materiële kosten Uitvoerings- programma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Kantoren	12.430	8.120		20.550		20.550
Bedrijventerreinen- strategie	31.450		19.030	50.480	pm	50.480
TOTALEN	43.880	8.120	19.030	71.030		71.030

3.2 Deelprogramma Detailhandel

Doelstelling

Het faciliteren van een sterke en evenwichtige regionale detailhandelsstructuur voor ondernemers en bewoners, waarin iedere gemeente zich kan herkennen; met inachtneming van:

- aandacht voor bestaande aankoopplaatsen;
- aandacht voor kleine kernen (>250 en <5.000 inwoners);/
- versterken koopkrachtbinding;
- ruimte bieden voor vernieuwende concepten/winkels;
- vergroten aantrekkelijkheid en kwaliteit winkelgebieden.

Bovenstaande doelstelling is ontleend aan de Regionale detailhandelsstructuurvisie van het REO in wording.

Context

Het deelprogramma 'Detailhandel' is een voortzetting van bestaande activiteiten in REO-verband. Holland Rijnland heeft echter geen eigenstandig detailhandelsbeleid, maar ontwikkelt in REO-verband een regionaal beleid op het gebied van detailhandel. In het najaar van 2005 zal een herziene versie van de Regionale detailhandelsstructuurvisie worden gepresenteerd.

Deze detailhandelsstructuurvisie wordt vastgesteld door het REO en zal daarna ter instemming aan alle gemeenteraden zal worden voorgelegd. De visie vormt één van de bouwstenen voor zowel de (ruimtelijke) structuurvisie van Holland Rijnland als de provinciale detailhandelsstructuurvisie en is - na instemming door de gemeenteraden - tevens kaderstellend voor het gemeentelijke beleid.

Maatregelen

Voor het bewaken van de bovenstaande doelstelling is monitoring van de ontwikkelingen op het gebied van detailhandel noodzakelijk.

- In 2006 zal worden gewerkt aan het verder verfijnen en uitbouwen van een regionale monitor detailhandel voor Holland Rijnland.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Detailhandel	12.430	10.150	22.580		22.580
TOTALEN	12.430	10.150	22.580		22.580

3.3 Deelprogramma Toerisme en recreatie

Doelstelling van het programma

Opzetten van een gezamenlijk beleid m.b.t. toerisme en recreatie zodat meer toeristen en recreanten in deze regio gebruik maken van de voorzieningen. Meer specifiek:

- Maken van nieuwe meerjarenafspraken over promotie en generieke productontwikkeling
- Afspraken maken over de uitvoering hiervan met de VVV Holland Rijnland

Context

Het deelprogramma 'Toerisme' is een voortzetting van bestaande activiteiten, die in het kader van het Uitvoeringsprogramma 2004 zijn gestart. Naar verwachting zullen in het najaar concrete resultaten worden geboekt.

Maatregelen

Nader in te vullen na het PHO op 26 oktober aanstaande

Financiën

<i>Regionale taken</i>						
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Materiële kosten Uitvoerings- programma	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Toerisme	37.280		19.030	56.310		56.310
Totalen	37.280		19.030	56.310		56.310

<i>Plustaken Duin- en Bollenstreek</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage Gemeenten
ANWB-borden		6.210	6.210		6.210
Totalen		6.210	6.210		6.210

4 PROGRAMMA SOCIALE AGENDA

Doelstelling van het programma

Maatschappelijke doelstelling

Doelstelling Holland Rijnland

Met het programma Sociale agenda ondersteunt het samenwerkingsorgaan de gemeenten binnen Holland Rijnland op het brede terrein van samenlevingsvraagstukken om te bereiken dat de kwaliteit, omvang en samenhang van voorzieningen in de regio Holland Rijnland van een goed niveau zijn.

Specifieker richt de ondersteuning zich op 4 thema's:

- Jeugd;
- Participatie;
- Zorg;
- Cultuur.

Context

Maatschappelijke relevantie

Toegevoegde waarde Holland Rijnland

Rol van Holland Rijnland

Rol van de deelnemende gemeenten

De regionale sociale agenda beslaat een zeer breed terrein, van onderwijs en jeugdbeleid tot werk en inkomen, van zorg en welzijn tot cultuur. Op dit brede terrein heeft samenwerking tussen gemeenten meerwaarde wanneer het gaat om het aanpakken van maatschappelijke problemen die gemeentegrens-overstijgend zijn, die erg complex zijn, waar schaalvoordelen behaald kunnen worden in de uitvoering, of waar gemeenten door regionaal opererende organisaties en provincie worden aangesproken op het gezamenlijke beleid.

Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland ondersteunt de gemeenten in deze samenwerking door:

- het bieden van een platform voor gesprek en besluitvorming tussen de betrokken regiogemeenten en het daartoe vervullen van ondersteunende taken;
- het (organiseren van) gesprekspartnerschap en belangenbehartiging ten behoeve van de samenwerkende gemeenten bij hogere bestuurslagen of bij bovenlokale maatschappelijke partijen. Het ambtelijk ondersteunen van gemeentebestuurders die de regio vertegenwoordigen hoort daarbij;
- het ondersteunen van gemeenten bij beleidsontwikkeling en –vernieuwing (bijv. door uitwisseling van kennis mogelijk te maken, specialistische kennis te leveren, handreikingen te ontwikkelen, onderzoek uit te voeren, pilots te ontwikkelen en ervaringen overdraagbaar te maken);
- het aanvragen en verstrekken van subsidies voor activiteiten en projecten die passen binnen gezamenlijk overeengekomen doelstellingen;
- het evt. uitvoeren van taken en diensten waarvan gemeenten vinden dat deze beter, efficiënter, effectiever in gezamenlijkheid kunnen worden uitgevoerd (zoals inkoop educatietrajecten).

Het eind 2004 vastgestelde 'Beleidskader voor een Regionale Sociale agenda' is het kader waarbinnen gewerkt wordt. *Dit beleidskader wordt momenteel uitgewerkt in een programma 2006-2008 waarin tevens uitwerking wordt gegeven aan meerjarenafspraken met de provincie Zuid-Holland over die periode.*

Deelprogramma's

De sociale agenda bestaat uit 4 deelprogramma's:

- jeugd (inclusief onderwijs);
- participatie (arbeidsmarktbeleid, reïntegratie, educatie en inburgering);

- zorg;
- cultuur.

Binnen elk deelprogramma wordt op een samenhangende manier gewerkt aan het waar nodig verbeteren van de kwaliteit, omvang en samenhang van voorzieningen.

Algemene producten

Naast de activiteiten binnen de deelprogramma's biedt Holland Rijnland aan gemeenten (bestuurders en ambtenaren) een algemeen platform voor gesprek en besluitvorming over onderwerpen uit de brede sociale agenda. De kosten voor AAG en PHO worden hieronder in beeld gebracht.

Voorts wordt begin 2006 gewerkt aan de ontwikkeling van normen en kaders voor het voorzieningenniveau waarmee rekening gehouden moet worden bij de opstelling van de regionale structuurvisie en andere ruimtelijke plannen. Tenslotte bestaat vanuit de Sociale agenda behoefte aan het verkrijgen van cijfermatige gegevens waarmee de voortgang ten aanzien van het beleid kan worden gemonitord zowel ten behoeve van de regio als voor de gemeenten. Vanuit het programma sociale agenda wordt dan ook een financiële bijdrage geleverd om te komen tot één gemeenschappelijk monitoring-instrument binnen Holland Rijnland.

Financiën

De provincie draagt financieel bij aan het behalen van gezamenlijk overeengekomen doelstellingen. Deze financiële bijdragen zijn verwerkt in voorliggende programmabegroting; dit leidt tot een wijziging ten opzichte van de eerder vastgestelde beleidsarme begroting van ca. € 406.000,= (extra te besteden). Daarnaast is door het portefeuillehouderoverleg Sociale agenda geadviseerd € 40.000,= extra in te zetten voor arbeidsmarktbeleid; dit leidt tot een verhoging van de bijdrage van gemeenten ten opzichte van de eerder opgestelde beleidsarme begroting.

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Belangenbehartiging	12.230		12.230		12.230
Platformfunctie	84.710	54.810	139.520		139.520
Programma Samenleving van de provincie	4.760	314.220	318.980	314.220	4.760
Totalen	101.700	369.030	470.730	314.220	156.510

4.1 Deelprogramma Jeugd

Doelstelling

Het samenwerkingsorgaan ondersteunt gemeenten bij het realiseren van een sluitend, samenhangend en goed functionerend aanbod aan zorg-, onderwijs- en welzijnsvoorzieningen om te bereiken dat:

- gezinnen met (opvoedings-)problemen tijdig en adequaat worden geholpen;
- schooluitval / voortijdig schoolverlaten vermindert;
- jeugdcriminaliteit vermindert.

Context

Medio 2004 hebben de voornamelijk de regio's Leidse regio en Duin- en Bollenstreek met de provincie Zuid-Holland convenanten afgesloten waarin wordt beschreven wat de taken en rollen zijn van resp. gemeenten en provincie met betrekking tot de aansluiting jeugdbeleid en jeugdzorg. Deze convenanten bevatten gezamenlijke doelstellingen die jaarlijks worden uitgewerkt in actieprogramma's. De realisatie van deze convenanten wordt nu in Holland Rijnland-verband voortgezet binnen het deelprogramma Jeugd.

Bijzondere aandacht binnen het deelprogramma jeugd gaat uit naar 3 speerpunten:

- opvoedings- en gezinsondersteuning;
- terugdringen schooluitval en voortijdig schoolverlaten;
- aanpak jeugdcriminaliteit.

Opvoedings- en gezinsondersteuning

Gemeenten binnen Holland Rijnland en provincie werken aan verbetering van het aanbod aan opvoedingsondersteuning en informatievoorziening aan gezinnen en jeugdigen. Voorts dient de zorg voor gezinnen met een meervoudige problematiek te verbeteren door een goede coördinatie van deze zorg. De gemeenten Katwijk en Leiden ontwikkelen in 2006 een gezinscoach-aanpak. Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland ondersteunt gemeenten hierbij door een platform voor uitwisseling van kennis en ervaringen te bieden, en met de provincie afstemming van beleid en voorzieningenaanbod te bevorderen.

Terugdringen schooluitval en voortijdig schoolverlaten

Leerplichthandhaving en registratie van voortijdig schoolverlaten is ondergebracht bij het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL). Dit bureau heeft een experimentele status en functioneert nog niet goed. Holland Rijnland onderzoekt in 2006 hoe het RBL bestuurlijk ingebed kan worden en welke stappen genomen moeten worden om het RBL goed te laten functioneren. Momenteel is er in de regio een tekort aan leerlingplaatsen in het voortgezet speciaal onderwijs voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen (VSO ZMOK). Het samenwerkingsorgaan behartigt de belangen van de gemeenten hierin naar relevante partijen (Regionaal expertise centrum West en Rijk) om uitbreiding van het aantal leerlingplaatsen te bewerkstelligen.

Aanpak jeugdcriminaliteit

Gemeenten in Holland Rijnland willen de preventie van jeugdcriminaliteit en aanpak van delinquentie jongeren verbeteren. Voortvloeiend uit speerpunt a. is bovendien verbetering van de samenhang tussen de bestaande zorgnetwerken 0-18 jarigen en de signaleringsnetwerken jeugd&veiligheid nodig.

Het samenwerkingsorgaan ondersteunt gemeenten hierbij door een platform voor uitwisseling van kennis en ervaringen te bieden.

Relevante partijen binnen dit deelprogramma naast de gemeenten zijn de provincie Zuid Holland, Bureau Jeugdzorg, REC west, politie Hollands Midden, samenwerkende schoolbesturen BO en VO, GGD ZHN, etc.

Maatregelen

- uitvoering geven aan de convenanten aansluiting jeugdbeleid en jeugdzorg Leidse regio en Duin- en Bollenstreek 2005-2007;
- per 1-1-2007 is er een goed functionerend RBL ZHN, incl RMC-functie;

- in 2006 vindt besluitvorming plaats over de vestiging van een VSO-ZMOK-school in de Duinen Bollenstreek.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Jeugdbeleid	34.980	92.110	127.090	92.110	34.980
Uitbreiding leerlingens- plaatsen VSO-ZMOK	12.030		12.030		12.030
Totalen	47.010	92.110	139.120	92.110	47.010

<i>Plustaken Leidse Regio</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Platformfunctie Jeugd		40.600	40.600		40.600
Totalen		40.600	40.600		40.600

4.2 Deelprogramma Participatie

Doelstelling

Het samenwerkingsorgaan ondersteunt gemeenten bij het bevorderen van de maatschappelijke participatie van de inwoners in Holland Rijnland met name gericht op:

- vermindering van het aantal werkzoekenden;
- het aanbieden van educatieve en inburgeringstrajecten;
- vergroting van de deelname aan vrijwilligerswerk.

Context

Gemeenten hebben vele wettelijke instrumenten en taken die erop gericht zijn de maatschappelijke participatie van haar inwoners te bevorderen. Of het nu gaat om inburgering, toeleiding naar werk en/of scholing, activering, reïntegratie: het gaat om activiteiten waarbij gemeenten veel baat kunnen hebben bij samenwerking.

Toeleiding naar werk

Op bovenregionaal niveau werd de afgelopen jaren in het kader van arbeidsmarktbeleid met werkgevers en opleidingsinstellingen samengewerkt in het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Rijn Gouwe (RPA). Gemeenten in Holland Rijnland willen vanaf 2006 meer vorm en inhoud geven aan arbeidsmarktbeleid op gemeentelijk niveau en op het niveau van Holland Rijnland. Een goede samenhang met het economisch beleid van de regio is daarbij op de langere termijn van belang. Vanaf 2006 voorziet het samenwerkingsorgaan (*al of niet mbv het bureau RPA*) in expertise en monitoring ten behoeve van het arbeidsmarktbeleid van de (samenwerkende) gemeenten en in de uitvoering van regionaal gerichte onderwijs-arbeidsmarktprojecten.

Verder biedt het samenwerkingsorgaan aan de gemeenten ondersteuning door het bieden van een platform voor uitwisseling van kennis en ervaring. Op het terrein van toeleiding naar werk en reïntegratie verandert er veel voor de gemeenten. Door onderlinge uitwisseling van kennis en inzichten en gezamenlijk verkennen van de mogelijkheden kunnen de afzonderlijke gemeenten en sociale diensten zich beter voorbereiden en toerusten op deze taken.

Inkoop inburgerings- en educatietrajecten

Inkoop van inburgerings- en educatietrajecten geschiedt reeds langer door het samenwerkingsorgaan (inburgering alleen voor de Duin- en Bollenstreek). Dit maakt het mogelijk om voor relatief kleine doelgroepen in de afzonderlijk gemeenten toch een aanbod te realiseren. Samenwerking maakt maatwerk mogelijk. Om hierin meer vraaggestuurd (in samenhang met het regionale arbeidsmarktbeleid) te werken wordt in 2006 een regionaal inkoopberaad opgezet.

Ondersteuning vrijwilligerswerk

Op het terrein van vrijwilligersbeleid werken gemeenten in Holland Rijnland samen om te voorzien in informatievoorziening en ondersteuning van vrijwilligers. Via de begroting van Holland Rijnland wordt het instandhouden van een vrijwilligerswebsite bekostigd. Op basis van een reeds in 2004 uitgevoerd onderzoek van Civiq moet nog bepaald worden op welke onderdelen verder regionaal wordt samengewerkt.

In de voormalige Leidse regio wordt intensief samengewerkt op het gebied van Werk en inkomen; vanuit Holland Rijnland wordt ambtelijke ondersteuning geboden aan het PHO W&I Leidse Regio.

Relevante partijen naast de gemeenten zijn o.a. de beide ROC's, ISD, CWI's, UWV, Werkgeversorganisaties en de Kamer van Koophandel.

Maatregelen

- ondersteuning geven aan gemeentelijk arbeidsmarktbeleid;
- bieden van een platform voor samenwerking en kennisuitwisseling tussen gemeenten en sociale diensten;
- opzetten inkoopberaad in 2006;
- in standhouden vrijwilligerswebsite;
- ondersteunen PHO Werk & inkomen Leidse Regio.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Arbeidsmarktbeleid	48.830	40.000	88.830		88.830
Uitvoering WEB	69.240	4.639.970	4.709.210	4.638.050	71.160
Vrijwilligerswerk		Pm	Pm		Pm
Totalen	118.070	4.679.970	4.798.040	4.638.050	159.990

<i>Plustaken</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
<i>Leidse Regio</i>					
Secretariaat pho W&I	54.350	6.080	60.430		60.430
<i>Duin- en Bollenstreek</i>					
Uitvoering WIN	66.720	387.280	454.000	454.000	
Totalen	121.070	393.360	514.430	454.000	60.430

4.3 Deelprogramma Zorg

Doelstelling

Het samenwerkingsorgaan ondersteunt gemeenten bij het invoeren van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Daarnaast draagt het samenwerkingsorgaan bij aan het realiseren van een voldoende aanbod van zorg en welzijnsvoorzieningen om te bereiken dat mensen met een zorgbehoefte zo lang mogelijk in hun eigen omgeving te kunnen blijven wonen. Tenslotte bevordert het samenwerkings-orgaan het realiseren van een voldoende aanbod aan voorzieningen voor maatschappelijk kwetsbare mensen om de instroom in maatschappelijke opvang te beperken en de uitstroom te bevorderen.

Context

Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)

Het kabinet wil per medio 2006 de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning invoeren. In deze wet gaat de Welzijnswet op, alsmede de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) en delen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Alle aandacht richt zich momenteel op de overheveling van de huishoudelijke verzorging van AWBZ naar gemeenten. Als dit doorgaat, krijgen gemeenten te maken met een zeer omvangrijke taak waar nog de nodige voorbereiding voor nodig is. Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland ondersteunt hierin door een platform te bieden voor uitwisseling van kennis en inzichten, verkenningen te plegen, conferenties te organiseren, de belangen van gemeenten bij partners te behartigen, etc. Op termijn kan het samenwerkingsorgaan ook enkele uitvoerende taken (laten) vervullen om schaalvoordelen te bereiken.

Wonen, zorg en welzijn

Met geld van de provincie wordt door de RCG een project Wonen, Zorg, Welzijn uitgevoerd waarin het samenwerkingsorgaan namens de gemeenten in Holland Rijnland participeert. Doelstelling van dit project is eind 2006 te komen tot prestatie-afspraken tussen gemeenten, zorgaanbieders en corporaties, die concreet maken welke stappen gezet moeten worden om te bewerkstelligen dat mensen met een zorgbehoefte (ouderen, maar ook anderen met lichamelijke, geestelijke of sociale beperking) in hun eigen omgeving kunnen wonen. Het samenwerkingsorgaan draagt zorg voor de verankering van de uitkomsten hiervan in woonvisie en bouwopgave, alsmede voor belangenbehartiging richting partners.

Beperken beroep op maatschappelijke opvang

Gemeenten in Holland Rijnland willen zich tenslotte inspannen om te komen tot een voldoende regionaal aanbod van voorzieningen voor maatschappelijk kwetsbare mensen om te voorkomen dat zij in de maatschappelijke opvang terecht komen of om ervoor te zorgen dat zij snel weer uit kunnen stromen uit de maatschappelijke opvang. Het gaat dan o.a. om goede schuldhulpverlening en om het beschikbaar stellen van woningen voor deze doelgroep in combinatie met begeleiding. Het samenwerkingsorgaan biedt een platform voor uitwisseling van 'best practices' en kan optreden als gesprekspartner voor de samenwerkende corporaties en Zorgkantoor.

Relevante partijen naast de gemeenten zijn de woningbouwcorporaties, het Zorgkantoor. Op het terrein van Zorg zijn diverse bestuurlijke platformen (o.a. Regionale Commissie Gezondheidszorg, platform OGGZ, stuurgroep Huiselijk geweld) waarin bestuurders de gemeenten in Holland Rijnland vertegenwoordigen. Deze bestuurders worden door het samenwerkingsorgaan ambtelijk ondersteund.

Maatregelen

- bieden platform voor kennisuitwisseling in het kader van de WMO;
- bijdragen aan project wonen, zorg en welzijn door kernegevens te verwerken in Woonvisie en bouwopgave.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Platform zorg	36.290		36.290		36.290
Totalen	36.290		36.290		36.290

4.3 Deelprogramma Cultuur

Doelstelling

Het samenwerkingsorgaan draagt bij aan het realiseren van projecten teneinde te bereiken dat:

- het publieksbereik van het culturele aanbod in de regio wordt vergroot;
- de actieve participatie in kunst en cultuur wordt vergroot;
- jeugdigen in aanraking komen met verschillende uitingen van kunst en cultuur.

Context

In het kader van het Actieprogramma Cultuurbereik wil de provincie Zuid-Holland samen met de regio werken aan het versterken van de regionale culturele infrastructuur. Dit actieprogramma kent een aantal speerpunten waaraan de regio meewerkt. De middelen hiervoor dienen per activiteit evenwel apart te worden aangevraagd. Derhalve heeft dit programma nog geen financiële vertaling.

Een wens is om in 2006 voor de regio een culturele aanjager te benoemen die netwerkvorming en regionale samenwerking van gemeenten stimuleren en faciliteren. In andere regio's in de provincie zijn hiermee goede resultaten bereikt.

Om jeugdigen meer in aanraking te brengen met kunst en cultuur wordt in het onderwijs aandacht besteed aan cultuureducatie. Ten behoeve van de Culturele en kunstzinnige vorming in het voortgezet onderwijs wil de provincie de vorming van een cultuureducatie-platform ondersteunen waar onderwijs en culturele instellingen samenwerken aan een goed aanbod van cultuureducatie. Voor de Duin- en Bollenstreek zal een dergelijk platform in 2006 kunnen worden opgericht.

In de Leidse regio bestaat reeds een aantal jaren het succesvolle project Museum en school. Leerlingen uit het basisonderwijs maken kennis met de vele (rijks-)musea in de Leidse regio. Met ingang van het schooljaren 2005-2006 kunnen scholen (en musea) uit de Duin- en Bollenstreek hierbij aanhaken. Vanaf 2006 wil de provincie geld beschikbaar stellen voor musea in de Duin- en Bollenstreek om te onderzoeken op welke wijze zij een educatief aantrekkelijk programma kunnen bieden voor de scholen.

Tenslotte worden vanuit het Actieprogramma cultuurbereik losse culturele projecten gefinancierd die een educatieve doelstelling hebben, de amateurkunst bevorderen, of anderszins bijdragen aan versterking van de culturele infrastructuur. In de afgelopen jaren zijn hieruit diverse initiatieven gefinancierd, zoals Opera aan zee, Jarige Jetje, etc. De provincie wil dergelijke projecten sinds 2005 slechts financieren indien gemeenten erin samenwerken. Via de regio kunnen dergelijke gezamenlijke projecten ingediend worden.

Maatregelen

- aanstelling culturele aanjager bij een regionale instelling
- continuering en uitbreiding Museum & school
- oprichting cultuureducatie platform Duin- en Bollenstreek

Financiën

<i>Plustaken</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Ondersteuning pho sport, cultuur, recreatie	3.710	10.150	13.860		13.860
Totalen	3.710	10.150	13.860		13.860

5 PROGRAMMA BESTUUR EN MIDDELEN

Doelstelling van het programma

Maatschappelijke doelstelling

Het samenwerkingsorgaan heeft tot taak, vanuit de gedachte van verlengd lokaal bestuur en met inachtneming van wat de gemeenschappelijke regeling is bepaald, het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de gemeenten op de in de gemeenschappelijke regeling genoemde beleidsterreinen die bepalend zijn voor een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling van het gebied.

Doelstelling Holland Rijnland

Het bevorderen van een behartiging van de gezamenlijke belangen;
het verlenen van een platform voor de deelnemende gemeenten;
het vaststellen van gemeenschappelijke beleid over zaken waarvan het belang niet beperkt blijft tot de afzonderlijke gemeenten;
het bevorderen van de coördinatie en afstemming tussen gemeenten door het voeren van overleg en het gezamenlijk uitvoeren van onderzoek;
het behartigen van de belangen van de regio richting het rijk en de provincie en in overlegstructuren;
het uitvoeren van gemeentelijke taken die aan het samenwerkingsorgaan zijn overgedragen en het verlenen van diensten.

Binnen het vastgestelde ambitieniveau wordt gestreefd naar een grote mate van efficiency en effectiviteit, waardoor de lastendruk voor de gemeenten wordt beperkt.

Context

Maatschappelijke relevantie

Holland Rijnland is een samenwerkingsverband van zestien, en vanaf 1 januari 2006 vanwege herindelingen van 12 gemeenten. Het ligt midden in de Randstad en telt bijna 400.000 inwoners. De regio werkt gezamenlijk aan ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken, natuur & landschap, verkeer & vervoer, samenleving en welzijn. Daarbij moet een goede balans gevonden worden tussen ontwikkeling van de regio en het behoud van het oorspronkelijke karakter, zodat de streek aantrekkelijk blijft voor bewoners, toeristen en bedrijven

Toegevoegde waarde Holland Rijnland

De regio ligt tussen de grootstedelijke gebieden Rotterdam, den Haag en Amsterdam. Dit biedt kansen, ondermeer door de centrale ligging maar maakt het gebied ook kwetsbaar. Door een goede samenwerking op een aantal terreinen kan Holland Rijnland een goede speler zijn in dit krachtenveld.

Deel programma's

De volgende programma's kunnen worden onderscheiden:

- Bestuur
- Middelen.

Bestuur

In 2005 is een evaluatie gestart van de gemeenschappelijke regeling. De afronding hiervan zal in 2006 geschieden.

Vanaf 1 januari 2006 is vanwege de fusie van de gemeenten Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg de nieuwe gemeente Katwijk gevormd. Ook zijn de gemeenten Sassenheim, Voorhout en Warmond per 1 januari 2006 samengegaan en hebben gezamenlijk de nieuwe gemeente Teylingen gevormd. De gemeenteraadsverkiezingen voor deze nieuwe gemeenten hebben in 2005 plaatsgevonden. Voor de overige tien gemeenten in het gebied Holland Rijnland vinden de gemeenteraadsverkiezingen in 2006 plaats. Voor Holland Rijnland betekent dit dat er een nieuwe samenstelling van het Algemeen Bestuur gaat plaatsvinden. Ook zal de samenstelling van het Dagelijks Bestuur wijzigen.

Middelen

De ambtelijke organisatie gaat in het eerste kwartaal van 2006 verhuizen naar een andere vestiging. Dit zal zijn in een gebouw in de nabijheid van het Centraal Station Leiden.

5.1 Deelprogramma Bestuur

Doelstelling

Het Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland staat voor een daadkrachtig bestuur voor de regio, een goed contact tussen de deelnemende gemeenten en een goede belangenbehartiger voor de deelnemende gemeenten.

Het regionaal bestuur is herkenbaar, effectief, efficiënt, transparant en daadkrachtig en staat voor de aan het samenwerkingsorgaan toegekende taken en bevoegdheden.

Context

Dit deelprogramma is een voortzetting van de bestaande bestuurlijke activiteiten

Maatregelen

Een continue monitoring op het eigen functioneren.

Een evaluatie van de gemeenschappelijke regeling wordt in 2006 afgerond.

Het verder optimaliseren van de communicatie.

Het verder stroomlijnen van de besluitvormingsprocessen en deze zo transparant mogelijk laten zijn.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Bestuur	68.630	25.640	94.270		94.270
Bestuursondersteuning	325.820	1.100	326.920		326.920
Communicatie	281.730	65.150	346.880		346.880
Budgetcyclus	74.870	28.420	103.290		103.290
Totalen	751.050	120.310	871.360		871.360

<i>Plustaken Duin- en Bollenstreek</i>					
Taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Ambtenaar in algemene dienst	103.160		103.160		103.160
Totalen	103.160		103.160		103.160

5.2 Deelprogramma Middelen

Doelstelling

Voor de uitvoering van de taken zijn een organisatie, menskracht, fysieke en financiële middelen nodig. Het grootste deel van de financiële middelen is afkomstig van de deelnemende gemeenten. Er wordt gestreefd naar een grote mate van efficiency en effectiviteit, waardoor de lastendruk op de gemeenten wordt beperkt.

Context

Het deelprogramma middelen is een voortzetting van de bestaande activiteiten.

Hieronder vallen:

Het gebouw met inrichting

De ondersteuning van de uitvoerende organisatieonderdelen

Het uitvoeren van de planning en controlcyclus

Het instandhouden en waar mogelijk optimaliseren van de ICT

Het voeren van het secretariaat

Het bijhouden van de post en het archief

Het uitvoeren van de financiële administratie

Het uitvoeren van de beheerstaken

Het managen van de projectleiders

Het treasurymanagement

De controlling.

Maatregelen

In het eerste kwartaal van 2006 zal de ambtelijke organisatie verhuizen naar een andere vestiging.

Dit zal zijn in een gebouw in de nabijheid van het centraalstation Leiden.

Waar nodig versterking en verdergaande professionalisering van de diverse onderdelen.

Aandacht voor de kwaliteit en de efficiency.

Financiën

<i>Regionale taken</i>					
taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Liquiditeit	6.240	31.500	37.740	227.710	-189.970
Overige middelen	39.080	184.140	223.220		223.220
Totalen	45.320	215.640	260.960	227.710	33.250

<i>Plustaken Duin- en Bollenstreek</i>					
taak	Personele kosten	Materiële kosten	Totaal Lasten	Directe Baten	Bijdrage gemeenten
Dwanginvordering	55.930		55.930		55.930
Totalen	55.930		55.930		55.930

HOOFDSTUK 4

PARAGRAAF 1 WEERSTANDSVERMOGEN

Door de provincie Zuid-Holland is in het kader van het financiële toezicht voorgeschreven om een paragraaf over het weerstandsvermogen bij de begroting en rekeningstukken toe te voegen.

Het is van belang dat gemeenten in staat zijn onverwachte financiële tegenvallers het hoofd te kunnen bieden (dit wordt het weerstandsvermogen genoemd). Daarvoor is het nodig te beschikken over een zekere mate van vrije ruimte, een buffer, binnen de begroting en/of vermogenspositie. Deze vrije ruimte wordt aangeduid als weerstandscapaciteit.

Deze weerstandscapaciteit bestaat volgens de brief van de provincie uit een drietal componenten:

1. de omvang van de vrij aanwendbare reserves;
2. de onbenutte belastingcapaciteit;
3. de "lucht" in de begroting.

Hierbij merkt de provincie zelf op dat de algemene reserve, die vrij besteedbaar is, bepalend is voor de vraag of men over voldoende vrije buffer beschikt.

Het samenwerkingsorgaan beschikt niet over vrije reserves.

De deelnemende gemeenten zijn op grond van de regeling geheel gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiële situatie bij het samenwerkingsorgaan en mogelijke tekorten of financiële tegenvallers.

De buffer voor Holland Rijnland zit dan ook bij de deelnemende gemeenten. Er behoeft dan ook binnen Holland Rijnland geen weerstandscapaciteit aanwezig te zijn.

De gemeenten worden driemaal per jaar geïnformeerd over het verloop van de begroting, namelijk bij de eerste en tweede MARAP en bij de jaarrekening. Eventuele risico's worden daarbij aangegeven. De gemeenten moeten dan in staat worden geacht op basis van deze informatie voldoende voorzieningen in de eigen begroting te treffen. Dat risico kan betrokken worden bij het geheel van de door de gemeente gelopen risico's. Uit dat oogpunt is geen afzonderlijke risicoreserve bij de gemeenschappelijke regeling aangehouden.

RISICO'S

Onder risico's worden verstaan alle voorzienbare risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

Fusie

De begrotingen zijn met grote zorgvuldigheid samengevoegd tot één geheel. Het is ondanks de zorgvuldige inzet mogelijk dat er iets over het hoofd is gezien. De tijd zal hier uitsluitsel over moeten geven. Er zijn geen voorzieningen opgenomen voor desintegratiekosten c.q. wachtgeldregelingen als gevolg van de fusie.

Voor wat betreft eventuele desintegratiekosten wordt uitgegaan, dat na de liquidatie van de oude regelingen alle verplichtingen met de betreffende deelnemers worden afgerekend.

Doelstelling bij de fusie met betrekking tot het personeel, werkzaam bij de oude regelingen, is "mens volgt werk". Voor alle medewerkers is binnen het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland een functie aanwezig.

Debiteurenbeheer

De afhandeling van (oude) openstaande posten heeft doorlopend aandacht. Indien onverhoopt mocht blijken dat sommige debiteuren dubieus van aard zijn, dan zal door een apart voorstel besluitvorming plaatsvinden omtrent de verdere administratieve afhandeling.

Subsidiestromen derden

Bij toezeggingen van derden zal er altijd zoveel mogelijk de zekerheid moeten zijn dat de bedragen ook daadwerkelijk worden ontvangen alvorens tot verplichtingen wordt overgegaan.

Personeelskosten

Uitgegaan is van een loonkostenstijging van in totaal 1,5% in zowel 2005 als in 2006. De uitkomsten van de CAO onderhandelingen voor het jaar 2006 zijn op het moment van de samenstelling

van de begroting niet bekend maar zal naar verwachting niet hoog zijn. Wel is er sprake van een toenemende kostenstijging op de sociale premies. Een hogere uitkomst zal leiden tot hogere lasten. Een mogelijk beroep op de bovenwettelijke werkloosheidsregeling is niet te voorzien en kan als risico worden aangemerkt.

Toepassing cafeteria model op gebied van personeelszaken

De omvang van het verkopen van verlofuren is op voorhand moeilijk in te schatten. Het risico bestaat dat niet alle verkochte uren gefinancierd kunnen worden uit bestaande begrotingsposten.

Ziekteverzuim

Holland Rijnland is evenals andere overheidslichamen eigen risicodragers bij ziekte. Dit betekent dat bij ziekte het salaris voor rekening van de werkgever wordt doorbetaald. In de begroting zijn beperkte bedragen opgenomen voor vervanging. Bij veelvuldig en/of langdurig ziekteverzuim wordt er niet aan ontkomen om personeel bij derden in te huren. De kosten hiervan zijn vaak aanzienlijk. Dit betekent dat, bij gebrek aan een eigen voorziening, een beroep moet worden gedaan op de deelnemende gemeenten door middel van een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

IZA

Als gevolg van de invoering van het nieuwe zorgstelsel zal de IZA in zijn huidige vorm worden opgeheven. Het is mogelijk dat er nog claims achteraf komen. Het schijnt dat niet alle risico's overgaan met de fusie van het IZA. Dit levert een risico op. De hoogte hiervan is niet te bepalen.

Geluidsanering

Voor de "oude" SDB lopen nog een aantal projecten op het gebied van geluidsanering. Controle van deze projecten gebeurt steekproefsgewijs door het Ministerie van VROM. Hierbij kunnen onverwachte afwijkingen worden geconstateerd waardoor een terugbetaling van de subsidiegelden kan worden gevorderd.

Automatisering

Jaarlijks wordt een voorstel gedaan voor de uitvoering van de afzonderlijke automatiseringsprojecten. Hoewel er geen sprake is van risicovolle projecten bestaat er toch een zeker afbreukrisico bij zowel de realisering van de projecten als bij de verwerking van de geautomatiseerde informatiesystemen. De organisatie is voor de continuïteit, voor wat betreft de benodigde middelen, afhankelijk van de instemming van het Algemeen Bestuur.

PARAGRAAF 2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De enige kapitaalgoederen die het samenwerkingsorgaan in zijn bezit heeft is de inventaris, bestaande uit meubilair en automatiseringstoepassingen.

Op deze zaken wordt afgeschreven.

Het orgaan beschikt niet over (egalisatie-)reserves voor vervangingen. Kleine aanschaffingen vinden binnen de begroting plaats. Grote vervangingen vergen een extra krediet waarvoor dan een voorstel wordt voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

PARAGRAAF 3   FINANCIERING

Algemeen

De exploitatietekorten van het samenwerkingsorgaan worden gefinancierd door de zestien deelnemende gemeenten. Op basis van de vastgestelde begroting wordt de geraamde gemeentelijke bijdrage als voorschot in rekening gebracht en wel de eerste termijn ad 50% aan het begin van het begrotingsjaar en de tweede termijn ad 50% op 1 juli van het lopende begrotingsjaar.

Bij de vaststelling van de jaarrekening wordt tevens de definitieve bijdrage over het betreffende jaar vastgesteld. Zo spoedig mogelijk daarna vindt er een afrekening plaats met de gemeenten. Daarnaast zijn er geldstromen van ministeries en provincie waarvan de bedragen worden doorgesluisd naar de betreffende instanties.

Kasgeld

Tijdelijke overschotten worden uitgezet bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten of bij publiekrechtelijke lichamen tegen een zo gunstig mogelijke rente. Dit gebeurt in daggeld of in deposito's.

Tijdelijke tekorten komen sporadisch voor en zijn slechts van korte duur. Hiervoor wordt dan gebruik gemaakt van de kredietlimiet (rood staan) van de bankinstelling (BNG)

Leningenportefeuille

Het samenwerkingsverband beschikt niet over een leningenportefeuille.

Liquiditeitenplanning

Gelet op de bevoorschottingsregeling met de deelnemende gemeenten en het regelmatige uitgavenpatroon is er geen liquiditeitenplanning opgesteld.

In- en externe ontwikkelingen

Er zijn geen interne of externe ontwikkelingen en deze worden ook niet verwacht, die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, de treasuryorganisatie, het risicoprofiel, de financiële posities, de vermogenswaarden en/of de geldstromen.

Risicobeheer

De treasuryfunctie dient uitsluitend de publieke taak en het beheer van de uitzettingen is prudent. Er wordt ruim voldaan aan de kasgeldlimiet, er zijn geen geldleningen en de kasgeldoverschotten worden tijdelijk uitgezet bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

Renterisico's

Vanwege de zeer beperkte financieringsbehoeften en het prudent wegzetten van overtollige kasgeldmiddelen is het renterisico gering. Holland Rijnland is geen vaste geldleningen aange-gaan. Het samenwerkingsorgaan voldoet dan ook aan de renterisiconorm.

Financieringsrisico's

Omdat de gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van het samenwerkingsorgaan en zich verplicht hebben de tekorten in z'n geheel gezamenlijk te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

Kasgeldlimiet

Het samenwerkingsorgaan is steeds gedurende vele jaren binnen de kasgeldlimiet gebleven. De verwachting is ook dat dit ook voor de komende jaren zal blijven gelden.

Prognose kasgeldlimiet 2006				
	Bedragen in euro's per kwartaal x 1000			
	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4
Omvang begroting per 1 januari 2006 = € 11,1 miljoen				
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- in bedrag	910	910	910	910
(2) Omvang vlottende schuld				
- Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
- Schuld in rekening-courant	0	0	0	0
- Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
- Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
(3) Vlottende kasgeldmiddelen				
- Contante gelden in kas	0	0	0	0
- Tegoeden in rekening-courant	100	100	100	100
- Overige uitstaande gelden < 1 jaar	12.000	12.000	12.000	12.000
Toets kasgeldlimiet				
(4) Totaal netto vlottende schuld (2)-(3)	- 12.100	- 12.100	- 12.100	- 12.100
- Toegestane Kasgeldlimiet (1)	916	916	916	916
- Ruimte(+)/Overschrijding (-); (1) – (4)	+13.016	+ 13.016	+13.016	+13.016

Meerjarenprognose

Op basis van de meerjarenverwachtingen is de inschatting dat Holland Rijnland ook de komende jaren geen geldleningen behoeft aan te gaan. Een renterisico vaste schuld is dan ook niet aanwezig.

PARAGRAAF 4 BEDRIJFSVOERING

De platformfunctie

De primaire functie van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland is en blijft het bieden van een platform voor onderlinge afstemming tussen de deelnemende gemeenten. In dit verband zal het Samenwerkingsorgaan met name coördinerende taken uitvoeren op de daarvoor aangewezen beleidsterreinen. En mede hiervoor werkt Holland Rijnland aan verdere verbetering van de organisatie. Getracht is een degelijk financieel beeld te bieden van wat volgend jaar verwacht kan worden.

Beleid

Er wordt voor 2006 veel inzet gevraagd voor de collectieve belangenbehartiging. Landelijke besluitvorming raakt de gemeenten en het samenwerkingsorgaan. Naar verwachting zullen acties op landelijk en provinciaal niveau in 2006 op diverse beleidsterreinen van invloed zijn op de uitvoering van de Holland Rijnland taken.

Uitvoeringsprogramma

Op 25 november 2002 is het Programma van Afspraken "Toekomst Leidse regio en Duin- en Bollenstreek" ondertekend. Door de zestien betrokken gemeenteraden en provinciale Staten zijn voor de uitvoering van dit Programma van Afspraken én het RVVP middelen beschikbaar gesteld. Deze uitvoeringsprogramma's voorzien in het uitvoeren van een 26-tal projecten.

In deze begroting is ook het uitvoeringsprogramma 2006 opgenomen. De hieraan verbonden projectkosten bedragen in totaal € 350.550,--. Dit zijn de kosten welke voor rekening komen voor de regio. Op onderdelen draagt ook de provincie Zuid-Holland bij.

Naast de vaststelling van het Programma van Afspraken in 2002 is in december 2004 de Regionaal Sociale Agenda vastgesteld. De gemeenten hebben daarmee uitgesproken in gezamenlijkheid uitvoering te willen geven aan de zeven hierin verwoorde afspraken.

Organisatorische speerpunten:

Voor 2006 wordt naast andere belangrijke zaken vooral gericht op de afronding van een Regionale Structuurvisie (RSV). Dit zal voor de komende periode veel inzet vragen van alle betrokkenen.

Ook het Collectie Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) is nu nog alleen in de Leidse Regio als gemeenschappelijke taak georganiseerd binnen het samenwerkingsorgaan. Ook hiervan zal onderzocht gaan worden of deze taak centraal binnen het samenwerkingsorgaan voor de gehele regio kan gaan gelden.

PARAGRAAF 5   VERBONDEN PARTIJEN

In deze paragraaf aangegeven met welke partijen het samenwerkingsorgaan bestuurlijke en financiële belangen heeft. Dit betreffen deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht.

Voor het samenwerkingsorgaan is dit niet aan de orde.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur
van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland
in de vergadering van 14 december 2005

de secretaris,

de voorzitter,

Totaal overzicht baten en lasten begroting 2006

Product nr	naam	indirecte kosten	directe kosten	totaal lasten	directe baten	exploitatie-bijdrage	totaal baten
R.1	Belangenbehartiging	30.640	30.450	61.090		61.090	61.090
R.2	Platformfunctie	30.640	15.230	45.870		45.870	45.870
R.4	Regionaal Structuurvisie	238.100	245.260	483.360		483.360	483.360
R.5	As Leiden-Katwijk	111.190	38.060	149.250		149.250	149.250
R.6	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	30.640	65.570	96.210		96.210	96.210
R.7	Offensief van Teylingen	93.240	150.220	243.460	95.160	148.300	243.460
R.8	Regionaal Bestuursakkoord Water	28.540	57.090	85.630	34.260	51.370	85.630
R.11	Groene Diensten + Groenfonds	9.510	11.420	20.930		20.930	20.930
R.12	Uitvoering projecten Masterplan Landgoederen	14.270		14.270		14.270	14.270
R.13	Regionale beleidsvisie Wonen	20.420		20.420		20.420	20.420
R.14	Implementatie regionale woonruimteverdeling	20.420		20.420		20.420	20.420
R.15	Regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	20.420		20.420		20.420	20.420
R.16	Financieel kader regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	10.210		10.210		10.210	10.210
R.17	Beheer BWS budget	98.850	1.640	100.490		100.490	100.490
R.18	Cultuurhistorie landschap Duin- en Bollenstreek	32.160	131.300	163.460	131.300	32.160	163.460
R.19	Communicatie en imagoverbetering Duin- en Bollenstreek	28.540	50.000	78.540	50.000	28.540	78.540
R.20	Ondersteuning Stuurgroep Pact van Teylingen	28.540	7.690	36.230		36.230	36.230
R.21	Woonruimteverdeling	38.400	335.620	374.020		374.020	374.020
R.22	Monitoring Vinex en Vinacsubsidies	20.420	69.580	90.000	90.000		90.000
R.26	Zuidvleugel zichtbaar groener	19.030		19.030		19.030	19.030
R.23	Regionale Servicepunt Handhaving	85.710		85.710	53.000	32.710	85.710
R.24	Sanering geluidshinder	185.580		185.580	150.000	35.580	185.580
R.25	Milieubeleid	104.270		104.270	60.000	44.270	104.270
	Programma Ruimte	1.299.740	1.209.130	2.508.870	663.720	1.845.150	2.508.870
V.1	Belangenbehartiging	37.470		37.470		37.470	37.470
V.2	Platformfunctie	57.240	4.060	61.300		61.300	61.300
V.3	Regionaal Verkeers- en Vervoersplan (RVVP)	136.360	125.610	261.970		261.970	261.970
V.4	Mobiliteitsfonds	35.390	5.080	40.470		40.470	40.470
V.5	Verkeersveiligheid	85.330	182.990	268.320	108.810	159.510	268.320
V.6	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)	116.540	113.980	230.520		230.520	230.520
V.7	Regionaal Verkeersmilieukaart	6.240	22.330	28.570		28.570	28.570
	Programma Verkeer en Vervoer	474.570	454.050	928.620	108.810	819.810	928.620
E.1	Belangenbehartiging Economische zaken	37.280	8.310	45.590		45.590	45.590
E.2	Platformfunctie Economische zaken	37.280	2.030	39.310		39.310	39.310
E.3	Detailhandel	12.430	10.150	22.580		22.580	22.580
E.4	Afwegingskader Economie	24.850	50.750	75.600		75.600	75.600
E.5	Monitoring	18.640	5.080	23.720		23.720	23.720
E.6	Kantorenmonitor en kantorenmarkt	12.430	8.120	20.550		20.550	20.550
E.7	Bedrijventerreinenstrategie	31.450	19.030	50.480		50.480	50.480
E.8	Toerisme	37.280	19.030	56.310		56.310	56.310
E.9	Instandhouding ANWB-route		6.210	6.210		6.210	6.210
	Programma Economische zaken	211.640	128.710	340.350		340.350	340.350
S.1	Belangenbehartiging	12.230		12.230		12.230	12.230
S.2	Platformfunctie	84.710	95.410	180.120		180.120	180.120
S.3	Programma Samenleving van de provincie	4.760	314.220	318.980	314.220	4.760	318.980
S.4	Arbeidsmarktbeleid	48.830	40.000	88.830		88.830	88.830
S.5	Jeugdbeleid	34.980	92.110	127.090	92.110	34.980	127.090
S.6	Uitbreiding leerlingenplaatsen VSO-ZMOK	12.030		12.030		12.030	12.030
S.7	Uitvoering Wet op de Volwasseneneducatie	69.240	4.639.970	4.709.210	4.638.050	71.160	4.709.210
S.8	Uitvoering Wet op de Inburgering	66.720	387.280	454.000	454.000		454.000
S.9	Zorgbeleid	36.290		36.290		36.290	36.290
S.10	Secretariaat pho Werk & Inkomen Leidse Regio	54.350	6.080	60.430		60.430	60.430
S.11	Ondersteuning pho Sport, Cultuur en Recreatie Leidse Regio	3.710	10.150	13.860		13.860	13.860
	Programma Sociale agenda	427.850	5.585.220	6.013.070	5.498.380	514.690	6.013.070
B.1	Bestuur	68.630	25.640	94.270		94.270	94.270
B.2	Bestuursondersteuning	113.400	213.520	326.920		326.920	326.920
B.3	Communicatie	98.930	247.950	346.880		346.880	346.880
B.4	Budgetcyclus	74.870	28.420	103.290		103.290	103.290
B.5	Ambtenaar in Algemene Dienst	3.300	99.860	103.160		103.160	103.160
	Programma Bestuur	359.130	615.390	974.520		974.520	974.520
F.1	Liquiditeit	6.240	31.500	37.740	227.710	-189.970	37.740
F.2	Dwanginvordering		55.930	55.930		55.930	55.930
F.3	Overige middelen		223.220	223.220		223.220	223.220
	Programma Financiering en middelen	6.240	310.650	316.890	227.710	89.180	316.890
	Totaal	2.779.170	8.303.150	11.082.320	6.498.620	4.583.700	11.082.320

Overzicht bijdrage gemeenten per regionale taak, plustaak en UP2006

Inwonertal per 1 januari 2005 (info CBS)

Leidse Regio

211,748

SDB

177,455

Totaal

389,203

Taak nummer	Taak code	Omschrijving	Regionaal	Plustaak SDB	Plustaak LR	UP2006
810-01	R.1	Belangenbehartiging	61,090			
810-02	R.2	Platformfunctie	45,870			
810-04	R.4	Regionaal Structuurvisie	331,100			152,260
810-05	R.5	As Leiden-Katwijk	111,190			38,060
810-06	R.6	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	96,210			
810-07	R.7	Offensief van Teylingen	110,240			38,060
810-08	R.8	Regionaal Bestuursakkoord Water	28,540			22,830
810-09	R.9	Oude Rijn doet nieuwe zaken				
810-10	R.10	Handhaving Buitengebied				
810-11	R.11	Groene Diensten + Groenfonds	9,510			11,420
810-12	R.12	Uitvoering projecten Masterplan Landgoederen	14,270			
820-13	R.13	Regionale beleidsvisie Wonen	20,420			
820-14	R.14	Implementatie regionale woonruimteverdeling	20,420			
820-15	R.15	Regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	20,420			
820-16	R.16	Financieel kader regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	10,210			
820-17	R.17	Beheer BWS budget	100,490			
810-18	R.18	Cultuurhistorie landschap Duin- en Bollenstreek		32,160		
810-19	R.19	Communicatie en imagoverbetering Duin- en Bollenstreek		28,540		
810-20	R.20	Ondersteuning Stuurgroep Pact van Teylingen	36,230			
820-21	R.21	Woonruimteverdeling	374,020			
820-22	R.22	Monitoring Vinex en Vinacsubsidies				
820-26	R.26	Zuidvleugel zichtbaar groener	19,030			
723-01	R.23	Regionale Servicepunt Handhaving		32,710		
723-02	R.24	Milieu sanering geluidshinder		35,580		
723-03	R.25	Milieubeleid		44,270		
Totaal beleidsveld Ruimte			1,409,260	173,260		262,630
211-01	V.1	Belangenbehartiging	37,470			
211-02	V.2	Platformfunctie	61,300			
211-03	V.3	Regionaal Verkeers- en Vervoersplan (RVVP)	194,940	48,000		19,030
211-04	V.4	Mobiliteitsfonds	40,470			
211-05	V.5	Verkeersveiligheid	88,030		71,480	
211-06	V.6	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)			211,870	18,650
211-07	V.7	Regionaal Verkeersmilieukaart	16,390			12,180

		Totaal beleidsveld Verkeer en Vervoer	438,600	48,000	283,350	49,860
310-01	E.1	Belangenbehartiging Economische zaken	45,590			
310-02	E.2	Platformfunctie Economische zaken	39,310			
310-03	E.3	Detailhandel	22,580			
310-04	E.4	Afwegingskader Economie	75,600			
310-05	E.5	Monitoring	23,720			
310-06	E.6	Kantorenmonitor en kantorenmarkt	20,550			
310-07	E.7	Bedrijventerreinenstrategie	31,450			19,030
560-01	E.9	Instandhouding ANWB-borden		6,210		
560-03	E.8	Toerisme	37,280			19,030
		Totaal beleidsveld Economische Zaken	296,080	6,210		38,060
630-01	S.1	Belangenbehartiging Sociale Agenda	12,230			
630-02	S.2	Platformfunctie sociale agenda	139,520		40,600	
630-03	S.3	Programma Samenleving van de provincie	4,760			
611-04	S.4	Arbeidsmarktbeleid	88,830			
630-05	S.5	Jeugdbeleid	34,980			
430-06	S.6	Uitbreiding leerlingenplaatsen VSO-ZMOK	12,030			
482-07	S.7	Uitvoering Wet op de Volwasseneneducatie	71,160			
482-08	S.8	Uitvoering WIN				
620-09	S.9	Platform zorg	36,290			
611-10	S.11	Belangenbehartiging/Ondersteuning W&I LR			60,430	
530-11	S.11	Platformfunctie Sport, Cultuur en Recreatie			13,860	
		Totaal beleidsveld Sociale agenda	399,800		114,890	
001-01	B.1	Bestuur	94,270			
002-01	B.2	Bestuursondersteuning	326,920			
002-02	B.3	Communicatie	346,880			
002-03	B.4	Budgetcyclus	103,290			
002-04	B.5	Ambtenaar in Algemene Dienst		103,160		
		Totaal beleidsveld Bestuur	871,360	103,160		
911-01	F.1	Liquiditeit	-189,970			
920-01	F.2	Dwanginvordering		55,930		
922-01	F.3	Overige middelen	223,220			
		Totaal beleidsveld Financiering en Middelen	33,250	55,930		
		Totaal generaal	3,448,350	386,560	398,240	350,550
		Gemiddeld bedrag per inwoner	8.86	2.18	1.88	0.90
			(a)	(b)	(c)	(d)

Leidse Regio	(= a + c + d)	11.64
SDB	(= a + b + d)	11.94

Bijdragen gemeenten begroting 2006: Algemeen

Gemeente		Alkemade	Hillegom	Katwijk	Leiden	Leiderdorp	Lisse
Aantal inwoners per 1 januari 2005 (bron CBS)		14.501	20.451	60.748	118.563	26.154	21.909
Begroting baten en lasten							
R.1	Belangenbehartiging	2.276	3.210	9.535	18.610	4.105	3.439
R.2	Platformfunctie	1.709	2.410	7.160	13.973	3.082	2.582
R.4	Regionaal Structuurvisie	18.009	25.399	75.444	147.246	32.481	27.209
R.5	As Leiden-Katwijk	5.561	7.842	23.295	45.466	10.029	8.402
R.6	Bestuurlijk Platform Zuidvleugel	3.585	5.055	15.017	29.308	6.465	5.416
R.7	Offensief van Teylingen	5.525	7.793	23.147	45.177	9.966	8.348
R.8	Regionaal Bestuursakkoord Water	1.914	2.699	8.018	15.649	3.452	2.892
R.11	Groene Diensten + Groenfonds	780	1.100	3.267	6.376	1.406	1.178
R.12	Uitvoering projecten Masterplan Landgoederen	532	750	2.227	4.347	959	803
R.13	Regionale beleidsvisie Wonen	761	1.073	3.187	6.221	1.372	1.149
R.14	Implementatie regionale woonruimteverdeling	761	1.073	3.187	6.221	1.372	1.149
R.15	Regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	761	1.073	3.187	6.221	1.372	1.149
R.16	Financieel kader regionaal bouw- en herstructureringsprogramma	380	536	1.594	3.110	686	575
R.17	Beheer BWS budget	3.744	5.280	15.685	30.612	6.753	5.657
R.18	Cultuurhistorie landschap Duin- en Bollenstreek	0	3.706	11.009	0	0	3.971
R.19	Communicatie en imagoverbetering Duin- en Bollenstreek	0	3.289	9.770	0	0	3.524
R.20	Ondersteuning Stuurgroep Pact van Teylingen	1.350	1.904	5.655	11.037	2.435	2.039
R.21	Woonruimteverdeling	14.930	21.060	35.560	122.240	26.940	22.570
R.26	Zuidvleugel zichtbaar groener	709	1.000	2.970	5.797	1.279	1.071
R.23	Regionale Servicepunt Handhaving	0	3.877	11.516	0	0	4.153
R.24	Milieu sanering geluidshinder	0	4.100	12.180	0	0	4.393
R.25	Milieubeleid	0	5.247	15.585	0	0	5.621
Totaal beleidsveld Ruimte		63.286	109.477	298.196	517.610	114.155	117.291
V.1	Belangenbehartiging	1.396	1.969	5.848	11.414	2.518	2.109
V.2	Platformfunctie	2.284	3.221	9.568	18.674	4.119	3.451
V.3	Regionaal Verkeers- en Vervoersplan (RVVP)	7.972	16.775	49.829	65.182	14.379	17.971
V.4	Mobiliteitsfonds	1.508	2.127	6.317	12.328	2.720	2.278
V.5	Verkeersveiligheid	8.175	4.626	13.740	66.840	14.744	4.955
V.6	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)	15.204	980	2.911	124.313	27.422	1.050
V.7	Regionaal Verkeersmilieukaart	1.064	1.501	4.459	8.703	1.920	1.608
Totaal beleidsveld Verkeer en Vervoer		37.604	31.198	92.672	307.454	67.822	33.423
E.1	Belangenbehartiging Economische zaken	1.699	2.396	7.116	13.888	3.064	2.566
E.2	Platformfunctie Economische zaken	1.465	2.066	6.136	11.975	2.642	2.213
E.3	Detailhandel	841	1.186	3.524	6.879	1.517	1.271
E.4	Afwegingskader Economie	2.817	3.972	11.800	23.030	5.080	4.256
E.5	Monitoring	884	1.246	3.702	7.226	1.594	1.335
E.6	Kantorenmonitor en kantorenmarkt	766	1.080	3.208	6.260	1.381	1.157
E.7	Bedrijventerreinenstrategie	1.881	2.653	7.879	15.378	3.392	2.842
E.9	Instandhouding ANWB-borden	0	716	2.126	0	0	767
E.8	Toerisme	2.098	2.959	8.789	17.154	3.784	3.170
Totaal beleidsveld Economische Zaken		12.449	18.273	54.279	101.789	22.454	19.576
S.1	Belangenbehartiging Sociale Agenda	456	643	1.909	3.726	822	688
S.2	Platformfunctie sociale agenda	7.979	7.331	21.777	65.235	14.390	7.854
S.3	Programma Samenleving van de provincie	177	250	743	1.450	320	268
S.4	Arbeidsmarktbeleid	3.310	4.668	13.865	27.060	5.969	5.000
S.5	Jeugdbeleid	1.303	1.838	5.460	10.656	2.351	1.969
S.6	Uitbreiding leerlingenplaatsen VSO-ZMOK	448	632	1.878	3.665	808	677
S.7	Uitvoering Wet op de Volwasseneneducatie	2.651	3.739	11.107	21.677	4.782	4.006
S.9	Platform zorg	1.352	1.907	5.664	11.055	2.439	2.043
S.11	Belangenbehartiging/Ondersteuning W&I LR	4.138	0	0	33.836	7.464	0
S.11	Platformfunctie Sport, Cultuur en Recreatie	949	0	0	7.761	1.712	0
Totaal beleidsveld Sociale agenda		22.764	21.008	62.402	186.121	41.057	22.506
B.1	Bestuur	3.512	4.953	14.714	28.717	6.335	5.307
B.2	Bestuursondersteuning	12.180	17.178	51.027	99.590	21.969	18.403
B.3	Communicatie	12.924	18.227	54.142	105.670	23.310	19.527
B.4	Budgetcyclus	3.848	5.427	16.122	31.465	6.941	5.814
B.5	Ambtenaar in Algemene Dienst	0	11.889	35.315	0	0	12.736
Totaal beleidsveld Bestuur		32.465	57.675	171.319	265.443	58.554	61.787
F.1	Liquiditeit	-7.078	-9.982	-29.651	-57.871	-12.766	-10.694
F.2	Dwanginvordering	0	5.755	17.094	0	0	6.165
F.3	Overige middelen	8.317	11.729	34.841	68.000	15.000	12.565
Totaal beleidsveld Financiering en Middelen		1.239	7.502	22.284	10.129	2.234	8.037
Totaal generaal		169.807	245.134	701.152	1.388.547	306.277	262.618

Noordwijk	Noordwijk-kerhout	Oegst-geest	Teylingen	Voor-schoten	Zoeter-woude	Totaal
24.561	15.123	21.309	34.663	22.712	8.509	389.203
3.855	2.374	3.345	5.441	3.565	1.336	61.090
2.895	1.782	2.511	4.085	2.677	1.003	45.870
30.503	18.782	26.464	43.049	28.207	10.568	483.360
9.419	5.799	8.171	13.292	8.710	3.263	149.250
6.071	3.738	5.268	8.569	5.614	2.103	96.210
9.359	5.762	8.119	13.208	8.654	3.242	148.300
3.242	1.996	2.813	4.575	2.998	1.123	51.370
1.321	813	1.146	1.864	1.221	458	20.930
901	554	781	1.271	833	312	14.270
1.289	793	1.118	1.819	1.192	446	20.420
1.289	793	1.118	1.819	1.192	446	20.420
1.289	793	1.118	1.819	1.192	446	20.420
644	397	559	909	596	223	10.210
6.342	3.905	5.502	8.950	5.864	2.197	100.490
4.451	2.741	0	6.282	0	0	32.160
3.950	2.432	0	5.575	0	0	28.540
2.286	1.408	1.984	3.227	2.114	792	36.230
25.310	15.580	21.960	35.690	23.410	8.770	374.020
1.201	739	1.042	1.695	1.110	416	19.030
4.656	2.867	0	5.642	0	0	32.710
4.925	3.032	0	6.950	0	0	35.580
6.301	3.880	0	7.636	0	0	44.270
131.496	80.962	93.019	183.364	99.147	37.145	1.845.150
2.365	1.456	2.051	3.337	2.187	819	37.470
3.868	2.382	3.356	5.459	3.577	1.340	61.300
20.146	12.405	11.715	28.433	12.486	4.678	261.970
2.554	1.573	2.216	3.604	2.362	885	40.470
5.555	3.421	12.013	7.840	12.804	4.797	159.510
1.177	725	22.342	1.661	23.813	8.922	230.520
1.803	1.110	1.564	2.544	1.667	625	28.570
37.468	23.070	55.258	52.879	58.896	22.065	819.810
2.877	1.771	2.496	4.060	2.660	997	45.590
2.481	1.527	2.152	3.501	2.294	859	39.310
1.425	877	1.236	2.011	1.318	494	22.580
4.771	2.938	4.139	6.733	4.412	1.653	75.600
1.497	922	1.299	2.113	1.384	519	23.720
1.297	798	1.125	1.830	1.199	449	20.550
3.186	1.961	2.764	4.496	2.946	1.104	50.480
860	529	0	1.213	0	0	6.210
3.553	2.188	3.083	5.015	3.286	1.231	56.310
21.946	13.513	18.294	30.972	19.499	7.305	340.350
772	475	670	1.089	714	267	12.230
8.805	5.421	11.724	12.426	12.496	4.682	180.120
300	185	261	424	278	104	4.760
5.606	3.452	4.863	7.911	5.184	1.942	88.830
2.207	1.359	1.915	3.115	2.041	765	34.980
759	467	659	1.071	702	263	12.030
4.491	2.765	3.896	6.338	4.153	1.556	71.160
2.290	1.410	1.987	3.232	2.118	793	36.290
0	0	6.081	0	6.482	2.428	60.430
0	0	1.395	0	1.487	557	13.860
25.230	15.535	33.451	35.607	35.653	13.357	514.690
5.949	3.663	5.161	8.396	5.501	2.061	94.270
20.631	12.703	17.899	29.116	19.077	7.147	326.920
21.890	13.478	18.992	30.894	20.242	7.584	346.880
6.518	4.013	5.655	9.199	6.028	2.258	103.290
14.278	8.791	0	20.151	0	0	103.160
69.266	42.649	47.707	97.755	50.848	19.050	974.520
-11.988	-7.382	-10.401	-16.919	-11.086	-4.153	-189.970
6.911	4.255	5.996	9.754	0	0	55.930
14.086	8.674	12.221	19.880	13.026	4.880	223.220
9.009	5.547	7.817	12.715	1.940	727	89.180
294.415	181.277	255.546	413.293	265.984	99.650	4.583.700

Overzicht bijdrage per gemeenten per regionale taak, plustaak en UP2006

		Regionaal	Plustaak DB	Plustaak LR	UP2006	Totaal
Inwonertal per 1 januari 2005 (info CBS)						
Alkemade	14,501	129,474		27,272	13,061	169,807
Leiden	118,563	1,058,774		222,985	106,788	1,388,547
Leiderdorp	26,154	233,531		49,189	23,557	306,277
Oegstgeest	21,309	190,281	5,996	40,076	19,193	255,546
Voorschoten	22,712	202,813		42,715	20,456	265,984
Zoeterwoude	8,509	75,983		16,003	7,664	99,650
Totaal Leidse Regio	<u>211,748</u>	<u>1,890,856</u>	<u>5,996</u>	<u>398,240</u>	<u>190,719</u>	<u>2,485,811</u>
Hillegom	20,451	182,604	44,110		18,420	245,134
Katwijk	60,748	515,411	131,027		54,714	701,152
Lisse	21,909	195,630	47,255		19,733	262,618
Noordwijk	24,561	219,318	52,975		22,122	294,415
Noordwijkerhout	15,123	135,037	32,619		13,621	181,277
Teylingen	34,663	309,494	72,578		31,221	413,293
Totaal SDB	<u>177,455</u>	<u>1,557,494</u>	<u>380,564</u>		<u>159,831</u>	<u>2,097,889</u>
Totaal generaal	<u>389,203</u>	<u>3,448,350</u>	<u>386,560</u>	<u>398,240</u>	<u>350,550</u>	<u>4,583,700</u>

Staat van salarissen en formatie: Staat model B 2006

Omschrijving	Aantal FTE's 2006	Aantal uren per week	Raming wedde 2006	Raming soc last 2006	Raming netto salaris 2006
totaal staf en secretaris	3.89	140	217,835	51,191	269,026
<i>Middelen en Projecten</i>					
totaal ondersteuning	10.83	390	453,170	105,320	558,490
totaal beheerstaken	2.67	96	117,284	27,562	144,846
totaal projecten	4.89	176	256,047	60,171	316,219
totaal vm deurwaarders	1.00	36	43,083	10,124	53,207
<i>Regie en Beleid</i>					
Ruimte					
totaal ruimte	2.78	100	172,989	40,653	213,642
Verkeer en Vervoer					
totaal verkeer en vervoer	2.00	72	130,065	30,565	160,631
Economische zaken					
totaal economische zaken	2.00	72	116,000	27,260	143,259
Sociale agenda					
totaal sociale agenda	2.51	90.5	143,602	33,746	177,349
ambtenaar in algemene dienst	1.00	36	71,523	18,851	90,374
Totaal generaal	33.57	1208.5	1,721,599	405,443	2,127,042

INVESTERINGS- EN FINANCIERINGSSTAAT (ONDERDEEL A), de activa en kapitaallasten

Omschrijving	(hulp)kostenplaatsen	Oorspronkelijk bedrag 1-1-2006	vermeerderingen 2006	verminderingen anders dan door afschrijving in het dienstjaar.	oorspronkelijk bedrag 31-12-2006	percentage of andere wijze van afschrijven	totaal afschrijvingen/aflossingen per 1-1-2006	afschrijvingen in het dienstjaar.	boekwaarde begin dienstjaar	boekwaarde einde dienstjaar	rente 5,50%	totaal kapitaallasten
automatiseringsjaarplan 2000 uitbouw financieel systeem	Middelen	2.268,90			2.268,90	20,00%	1.815,12	453,78	453,78	0,00	24,96	478,74
					0,00				0,00	0,00	0,00	0,00
automatiseringsjaarplan 2001 uitbouw financieel systeem	Middelen	3.566,66			3.566,66	20,00%	2.593,77	713,33	972,89	259,56	53,51	766,84
doc. informatiesysteem 2001	Alg. Apparaatskosten	10.347,95			10.347,95	20,00%	6.208,77	2.069,59	4.139,18	2.069,59	227,65	2.297,24
Telefooninstallatie	kp Apparaatskosten	20.027,55			20.027,55	20,00%	15.973,02	4.054,53	4.054,53	0,00	223,00	4.277,53
					0,00				0,00	0,00	0,00	0,00
automatiseringsjaarplan 2002 vervanging pc's/os 2002/2003	Automatisering	43.500,00			43.500,00	20,00%	30.200,00	8.700,00	13.300,00	4.600,00	731,50	9.431,50
onderzoek website	Automatisering	4.500,00			4.500,00	20,00%	2.700,00	900,00	1.800,00	900,00	99,00	999,00
software A&O	Bestuursondersteuning	4.500,00			4.500,00	20,00%	900,00	900,00	3.600,00	2.700,00	198,00	1.098,00
					0,00				0,00	0,00	0,00	0,00
automatiseringsjaarplan 2003 nieuwe server etc	Automatisering	85.497,55			85.497,55	20,00%	51.298,53	17.099,51	34.199,02	17.099,51	1.880,95	18.980,46
SDSL	Automatisering	5.000,00			5.000,00	20,00%	3.000,00	1.000,00	2.000,00	1.000,00	110,00	1.110,00
vervanging switches	Automatisering	10.000,00			10.000,00	20,00%	2.000,00	2.000,00	8.000,00	6.000,00	440,00	2.440,00
					0,00				0,00	0,00	0,00	0,00
automatiseringsjaarplan 2004 vervanging pc's	Automatisering	15.700,00			15.700,00	20,00%	3.140,00	3.140,00	12.560,00	9.420,00	690,80	3.830,80
automatiseringskosten	Automatisering	27.000,00			27.000,00	20,00%	10.800,00	5.400,00	16.200,00	10.800,00	891,00	6.291,00
					0,00				0,00	0,00	0,00	0,00
Meubilair	Alg apparaatskosten	94.117,67			94.117,67	10,00%	55.223,54	4.861,77	38.894,13	34.032,36	2.139,18	7.000,95
totaal		326.026,28	0,00	0,00	326.026,28		185.852,75	51.292,51	140.173,53	88.881,02	7.709,55	59.002,06

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN 2006
rente: 5,5%

Omschrijving	Saldo aan het begin van 2006	Mutaties					Boekwaarde
		Vermeerderingen		Verminderingen			
		Rentebijbeschrijving	Toevoeging tlv. de exploitatie	Overige vermeerderingen	tgvl de exploitatie	Overige verminderingen	
Reserves							
Bestemmingsreserves:							
BWS DB	196.968		26.000				222.968
Decentrale arbeidsvoorwaarden	10.458						10.458
Totaal bestemmingsreserves	207.427	0	26.000	0	0	0	233.427
Voorzieningen							
Flexibele pensionering vm secretaris	62.230		8.630				70.860
Verkeersveiligheidsproject	249.189						249.189
Projectkosten geluidssanering	30.000						30.000
Wet inburgering nieuwkomers	805.704						805.704
Volwasseneneducatie	185.757						185.757
BWS DB	575.416			40.000			615.416
BWS LR *)	pm						pm
RVVP	75.963						75.963
Milieuvoorlichting	60.507						60.507
Verkeersveiligheidsprojecten	41.964						41.964
Vinex LR	147.211						147.211
Vereveningsfonds CVV LR	35.870						35.870
Eénmalige voorziening CVV LR	5.025				5.025		0
Reg. Projectgroep verkeersveiligheid	36.843						36.843
Totaal voorzieningen	2.311.678	0	8.630	40.000	5.025	0	2.355.283

*) ten tijde van het opstellen van deze begroting waren de cijfers nog niet bekend.